

In het jaarverslag legt Stichting Klasse verantwoording af over de wijze waarop inhoud is gegeven aan het openbaar primair en speciaal onderwijs in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden in het jaar 2019. De jaarrekening geeft inzicht in het financieel functioneren en de vermogenspositie van Stichting Klasse.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Adviseur beleid & communicatie

[Redacted contact information]

www.stichtingklasse.nl

www.kiesvoorklasse.nl

Leren doe je samen!

Jaarverslag 2019

Samen leren en dromen realiseren

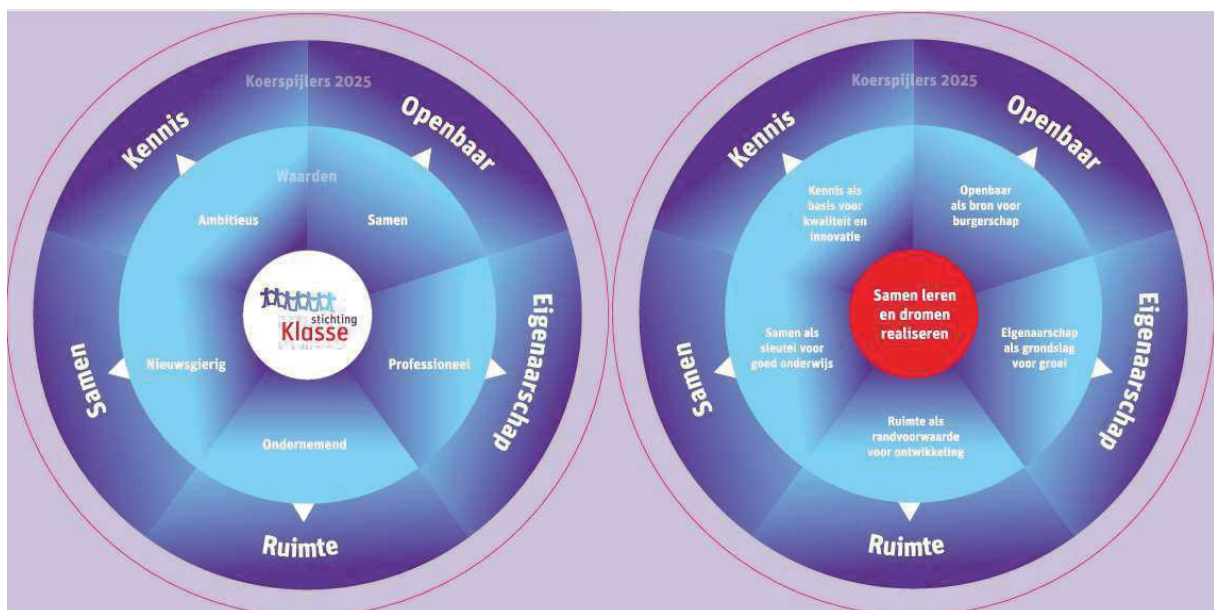
College van bestuur Stichting Klasse
14 mei 2020

Voorwoord

Samen leren en dromen realiseren, dat is uiteindelijk de werktitel en het “waarom” van de nieuwe strategische Klasse koers voor de periode 2020-2025. Het is de uitkomst van een uitgebreid, intensief en inspirerend proces met vele gesprekken, sessies, brainstormbijeenkomsten, discussies en verkenningen over de richting van Klasse, dat als rode draad door het jaar 2019 heeft gelopen.

Wij zijn dit proces gestart met een zestal sessies met leerlingen van al onze scholen op het bestuurskantoor in Gouda. Sessies die een prachtige combinatie waren van een burgerschaples en een inspiratiesessie in één. Een passende en waardevolle start van een groot aantal gesprekken met medewerkers, ouders, collega-bestuurders, toezichthouders en leden van de medezeggenschapsraad.

Het resultaat van dit strategieproces mag er zijn; een mooi vormgegeven koerskompas met geactualiseerde waarden: ambitieus, nieuwsgierig, samen, ondernemend en professioneel en vijf koerspijlers: kennis, openbaar, eigenaarschap, ruimte en samen (KOERS). Het is een koers op hoofdlijnen, met voldoende ruimte voor een diverse invulling op onze scholen.

Deze KlasseKOERS zal onze inspiratiebron zijn voor de komende jaren en richting geven aan de ambities die we met alle scholen en alle medewerkers waar willen maken: samen leren en dromen realiseren.

College van bestuur

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Hoofdstuk I. Inleiding	4
Hoofdstuk II. Klasse in 2019	5
Hoofdstuk III. Governance.....	10
Hoofdstuk IV. Huisvesting en ICT	17
Hoofdstuk V. Kengetallen.....	18
Hoofdstuk VI. Financiën	21
Hoofdstuk VII. Continuïteitsparagraaf.....	24
Bijlage I: Evaluatie strategisch beleidsplan 2015-2020	31
Bijlage II: Nevenactiviteiten leden college van bestuur en raad van toezicht 2019	33
Financieel jaarverslag (jaarrekening).....	vanaf pagina 35

Hoofdstuk I. Inleiding

In het jaarverslag 2019 legt Stichting Klasse verantwoording af aan belanghebbenden en informeert zij belangstellenden over de wijze waarop inhoud is gegeven aan het openbaar primair en speciaal onderwijs in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden in het jaar 2019. De jaarrekening geeft inzicht in het financieel functioneren en de vermogenspositie van Stichting Klasse.

Het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2019 wordt goedgekeurd door de raad van toezicht en vervolgens vastgesteld door het college van bestuur van Stichting Klasse. De jaarrekening is gecontroleerd door Horlings Accountants en Belastingadviseurs BV.

Het jaar 2019 is afgesloten met fors positief saldo van € 676.000 ten opzichte van een begroot resultaat van € 0. Er is een duidelijk onderscheid tussen enerzijds een bescheiden positief operationeel resultaat van € 26.000, en anderzijds een eenmalige extra Rijksbijdrage van € 650.000 die eind 2019 op onze rekening is binnengekomen. Dit bedrag moest worden gereserveerd voor een eenmalige uitkering aan alle medewerkers in het kader van de nieuwe CAO, die pas in februari 2020 is uitbetaald. Deze reservering geeft een behoorlijk vertekend beeld ten opzichte van het werkelijke operationele resultaat.

De kengetallen geven aan dat Stichting Klasse financieel gezond is en blijft, ook als naar de meerjarenbegroting wordt gekeken. De financiële risico's zijn naar verwachting ook op langere termijn te overzien.

Leeswijzer

Het strategisch beleidsplan 2015-2020 vormt de basis voor het bestuursverslag 2019. In de paragrafen van hoofdstuk II worden de activiteiten in 2019 beschreven op het gebied van onderwijskwaliteit en –innovatie (paragraaf II.1) en personeel en organisatie (paragraaf II.2)

Hoofdstuk III is gewijd aan de governance binnen de stichting. Zo kijken de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad terug op 2019 en wordt de organisatiestructuur beschreven.

In hoofdstuk IV komen de facilitaire zaken aan bod: huisvesting, onderhoud, ICT en aanverwante zaken.

Hoofdstuk V gaat over kengetallen. In hoofdstuk VI worden de ontwikkelingen van de financiën over 2019 toegelicht, waarna in VII vooruit wordt gekeken naar de toekomst.

Hoofdstuk II. Klasse in 2019

Paragraaf II.1.

Strategisch beleidsplan 2020-2025

Met trots presenteren we *Samen leren en dromen realiseren*, onze nieuwe Klasse Koers 2020-2025. Het jaar 2019 stond in het teken van het ontwikkelen van ons nieuwe strategisch beleidsplan. Het vorige plan is geëvalueerd (evaluatie is te vinden in bijlage I) en op basis hiervan zijn we begonnen met sessies met leerlingen van alle scholen. De leerlingen konden vertellen wat zij een goede school vinden. Welke lessen ze daar willen krijgen en op welke manier. Hoe het gebouw en het plein eruit zouden moeten zien en wat goede meesters en juffen doen. Deze waardevolle inbreng hebben we gedeeld met directeuren en medewerkers van het bestuurskantoor en in een design-thinkingsessie hebben we met elkaar scholen ontworpen die bieden wat onze leerlingen verlangen en wat onze huidige maatschappij en de toekomst van ons verwacht. Tijdens de studiedag hebben we dezelfde sessie georganiseerd voor leerkrachten. De sfeer in de sessie was erg positief. Er zijn veel dromen gedeeld en er is samen gedacht over wijzen waarop deze waar te maken zijn. Voor de laatste sessie hebben de leden van de raad van toezicht en partners van Klasse (onder andere wethouders, collega-bestuurders, kinderopvang en voortgezet onderwijs) samen gedroomd over de toekomst. Al deze sessies hebben geleid tot een kompas van vijf pijlers: kennis, openbaar, eigenaarschap, ruimte en samen (KOERS). Deze vijf pijlers dragen de ontwikkeling van Klasse voor de komende jaren.

Wat is een goede school?

Wanneer mag een school zich een goede school noemen? Aan welke standaarden voldoet een goede school? Kun je bijvoorbeeld een goede school zijn als je opbrengsten matig zijn? Een projectgroep van directeuren heeft zich over deze vragen gebogen. Doel was te beschrijven wanneer Klasse een school goed beoordeelt. Het heeft geleid tot een gedeeld beeld van een goede school, vastgelegd in de klassestandaard. De klassestandaard kent vier aandachtsgebieden, te weten verbeteren onderwijskwaliteit en realiseren onderwijsinnovatie, goed geschoold en gemotiveerd personeel, identiteit en imago en strategische samenwerking. Binnen deze aandachtsgebieden zijn standaarden met indicatoren beschreven. Onze gedeelde visie is dat je enkel het oordeel goed kunt uitspreken als je in de school geweest bent, want in de school beleef je kwaliteit die op papier niet altijd zichtbaar hoeft te zijn. Een belangrijk instrument hiervoor is het uitvoeren van collegiale visitaties. Via monitorgesprekken met de schooldirecteuren houdt het college van bestuur zicht op de voortgang per school. In 2020 wordt de klassestandaard geëvalueerd en aangepast aan de pijlers van de nieuwe Klasse Koers.

Evaluatie leerproces en leerresultaten scholen

Zoals hierboven beschreven heeft Klasse haar eigen kwaliteitsstandaard voor een goede school ontwikkeld. Aan de hand van de scholenmonitor en de bijbehorende gesprekken wordt samen met de scholen gewerkt aan de ontwikkeling richting deze standaard. Ook tijdens de maandelijkse schoolleidersgesprekken op de school is de Klassestandaard onderwerp van gesprek.

Collegiale visitaties

Scholen die zich op een bepaalde indicator willen ontwikkelen, kunnen in hun proces gebruik maken van een collegiale visitatie. Het afgelopen jaar zijn er visitaties uitgevoerd op De Achtsprong en De Ontdekkingsreizigers. Op De Achtsprong is onderzocht hoe zelfstandig de leerlingen zijn en hoe deze zelfstandigheid wordt aangeleerd. Belangrijkste aanbeveling uit deze visitatie betrof het concreet maken van wat je onder zelfstandigheid verstaat en hoe je dit in concreet gedrag in de verschillende groepen wil terugzien. Op basis van deze aanbeveling is een leerlijn gemaakt, die de leerkrachten een leidraad biedt bij het aanleren van zelfstandig te werken. Op de Ontdekkingsreizigers is de kwaliteitszorg onder de loep genomen. Hier bleek vooral verbetering mogelijk op het gebied van

zicht op ontwikkeling van de leerlingen. De school is hiermee aan de slag gegaan. In 2020 volgt een nieuwe collegiale visitatie om vast te stellen welke ontwikkeling is doorgemaakt.

Scholenmonitor

Uit de scholenmonitorgesprekken bleek begin 2019 dat veel scholen een ontwikkelingsvraag hadden op het gebied van begrijpend lezen. Dit heeft geleid tot een gezamenlijk scholingstraject voor alle scholen van Klasse op het gebied van Close Reading. Daarnaast zien we dat opbrengsten steeds meer samen met het team op school- en groepsniveau worden geanalyseerd. Ook merken we op dat op vrijwel alle scholen EDI het instructiemodel is dat de basis vormt voor de meeste instructies. Snappet wordt op alle scholen steeds beter ingezet. De Snappetcoaches ondersteunen de scholen bij het maken van onderwijskundige keuzes bij het gebruik van dit digitale leermiddel.

Eindresultaten scholen

Bij alle groep 8-leerlingen op de reguliere scholen is een eindtoets afgenomen. De meeste scholen van Klasse hebben hiervoor de IEP-eindtoets gebruikt, twee scholen hebben de Centrale Eindtoets gebruikt. De resultaten van de eindtoets worden beoordeeld door de onderwijsinspectie. In 2019 waren de resultaten van onze scholen als volgt: van de zestien reguliere scholen behaalden twaalf scholen een resultaat boven de inspectienorm en vier scholen behaalden een resultaat onder de inspectienorm, te weten De KAS, Jenaplanschool Het Vlot, Wereldwijs en de Rembrandt van Rijn. Op het speciaal basisonderwijs hebben alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief (OPP) dat leidend is voor het onderwijs van de individuele leerling. SBO Het Avontuur ontwikkelt zich op het gebied van het maken van schooloverzichten om de resultaten op schoolniveau te bekijken. Hierbij worden ze ondersteund door de expertise vanuit het (V)SO.

Ook in het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal basisonderwijs hebben alle leerlingen een OPP dat leidend is voor het onderwijsaanbod voor de leerling. (V)SO De Ark heeft de afgelopen jaren een grote kwaliteitsslag gemaakt. In juli 2019 is voor de kernvakken Nederlands en rekenen de 75% norm op schoolniveau behaald. Aan het einde van het schooljaar 2018-2019 zijn vanuit het SO elf leerlingen uitgestroomd conform het niveau dat was vastgesteld in het OPP en een leerling boven het niveau dat was vastgesteld in het OPP. Vanuit het VSO is een leerling uitgestroomd onder het niveau dat was vastgesteld in het OPP, dertien leerlingen zijn uitgestroomd conform het OPP en vier leerlingen zijn uitgestroomd boven het niveau dat was vastgesteld in het OPP.

Inspectiebezoeken

De onderwijsinspectie heeft in 2019 bezoeken afgelegd aan Het Vogelnest, obs Dick Bruna en 't Palet. In juni bezocht de onderwijsinspectie Het Vogelnest voor een thema-onderzoek voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Dit onderzoek richtte zich op het onderwijs aan de groepen 1-2 en in het bijzonder het onderwijs aan leerlingen met taalachterstanden. Ook de overdracht vanuit en de samenwerking met de peuterspeelzaal is onderzocht. Alle onderzochte standaarden zijn voldoende beoordeeld. In december volgden twee themabezoeken didactisch handelen op de Dick Bruna en 't Palet. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd om informatie op te halen om toezicht te houden op het onderwijsstelsel. Er zijn geen standaarden beoordeeld. De nadruk lag bij de lesbezoeken op het zien van betrokkenheid, taakgerichtheid en feedback. De inspecteur was zeer positief over het didactisch handelen op beide scholen.

Selecteren van leermiddelen, het voorkomen van stapelen

Er is kennis uitgewisseld in directeurenberaden over de keuze voor verschillende leermiddelen. Hoe kunnen nieuwe (digitale) leermiddelen de bestaande leermiddelen vervangen of aanvullen? Doel is geen overbodige, dubbele middelen aan te schaffen. Dit proces is nog in volle gang en zal in 2020 worden voortgezet. Ook willen we in het kader van duurzaamheid het onbepaald kopiëren van werkbladen beperken.

Zichtbaarheid scholen

We vinden het belangrijk dat onze scholen zichtbaar maken wat er op school gebeurt. Dit wordt gedaan door middel van apps waarin ouders op de hoogte worden gehouden van de vordering van hun kind, de activiteiten in de groep en de school. Daarnaast hebben alle scholen een overzichtelijke website waar geïnteresseerden alle informatie over de school kunnen vinden. Veel scholen maken ook gebruik van sociale media om te delen wat er op school gedaan wordt. De traditionele media worden vaak uitgenodigd om verslag te doen van feesten, projecten en speciale prestaties. Hierdoor zijn onze scholen goed zichtbaar en bekend in hun omgeving.

Paragraaf II.2.

Ontwikkelingsgericht personeelsbeleid

Werken bij Stichting Klasse moet voor iedereen aantrekkelijk en inspirerend zijn. We streven ernaar iedereen zich optimaal te laten ontwikkelen, zodat zowel starters als ervaren leerkrachten energie halen uit hun werk en elke dag met veel plezier aan het werk beginnen. Directeuren vervullen een cruciale rol in de ontwikkeling van teamleden. Zij inspireren hun team, voeren gesprekken met de teamleden, volgen hun ontwikkeling en sturen bij indien nodig. Directeuren kennen de kwaliteiten van hun team, herkennen kansen voor hun teamleden op andere scholen van Stichting Klasse en stimuleren teamleden deze kansen te pakken. De belangrijkste rol van directeuren bij Klasse is de ontwikkeling van de teamleden en hieraan besteden zij een groot deel van hun tijd. Goede gespreksvaardigheden zijn voor directeuren essentieel. Om deze verder te ontwikkelen hebben we gezamenlijk met de directeuren de training progressiegericht leidinggeven gevolgd. Tijdens deze training is er op basis van theorie veel geoefend met het voeren van gesprekken.

Werkdruk

In 2018 is er door veel leerkrachten gestaakt om duidelijk te maken dat de werkdruk in het onderwijs te hoog is en de salarissen niet hoog genoeg zijn. Deze staking heeft geleid tot de toekenning van extra middelen aan de scholen om de werkdruk te verlagen. Daarnaast zijn er nieuwe, verhoogde salarisschalen voor leerkrachten opgesteld. De inzet van de beschikbare werkdrukmiddelen is door het ministerie nadrukkelijk belegd bij de teams. Voor Klasse was dit geen wijziging van beleid, want directeuren stemmen altijd met de teamleden af hoe de werkverdeling per schooljaar wordt gemaakt. In het werkverdelingsplan van Klasse staat het kader beschreven en scholen vullen dit in op basis van de eigen situatie. De meeste scholen hebben de keuze gemaakt om de werkdrukmiddelen toe te voegen aan de formatie. Door de inzet van extra collega's kunnen leerkrachten worden vrijgemaakt om administratieve taken uit te voeren of er is extra ondersteuning beschikbaar om bepaalde leerlingen extra aandacht te geven. Soms werd ook gekozen voor een vakleerkracht voor muziek of een onderwijsassistent. Er is niet gekozen voor het besteden van werkdrukgelden aan methodes of digitale middelen. Verklaring hiervoor is waarschijnlijk dat deze infrastructuur binnen Klasse al goed geregeld is. Hoewel er altijd wordt geprobeerd om geen collega's, die activiteiten doen in het kader van werkdrukverlichting, in te zetten voor ziektevervanging, is hier soms niet aan te ontkomen. Hierdoor blijft de werkdruk in sommige gevallen onveranderd.

Stakingen

Ondanks de nieuwe, verbeterde cao hebben de vakbonden in 2019 nog twee keer een staking georganiseerd. De eerste staking werd gehouden op 15 maart. Deze dag organiseerden we ook onze jaarlijkse Klasse-studiedag. Dit betekende dat onze leerlingen deze dag al geen les kregen. Hoewel Klasse het belangrijk vindt dat het tekort aan leerkrachten prominent op de agenda blijft staan en het binnen een aantal jaren gelijktrekken van de beloning primair en voortgezet onderwijs op onze steun kan rekenen, bevreedde het middel staking ons op dat moment. Het stakingsrecht is echter een individueel recht, dus iedereen kon een eigen afweging maken om wel of niet te gaan staken. Het salaris van medewerkers die staakten en niet naar de studiedag kwamen, is, zoals gebruikelijk bij een staking, niet doorbetaald. Na breed overleg is besloten dat onze studiedag, waarvoor al diverse sprekers en workshopleiders geboekt waren, gewoon zou doorgaan. Wel hebben we in het

programma ruimte gemaakt voor discussie over de problemen in de sector en mogelijke oplossingen. Op deze manier hebben we recht gedaan aan de zorgen die de basis voor de staking vormden en kon de studiedag doorgang kon vinden. Uiteindelijk bleek ongeveer tachtig procent van alle medewerkers aanwezig op de studiedag.

Op woensdag 6 november werd er opnieuw gestaakt. Het ging niet slechts over extra geld voor verhoging van salarissen, maar vooral ook om het belang van en de waardering voor ons cruciale werk in de maatschappij. Het onderwijs is topprioriteit en de problemen verdienen lange termijnoplossingen. Toch denken we bij Klasse dat de problemen niet opgelost zijn als er per direct veel extra geld beschikbaar wordt gesteld door het kabinet. De oplossingen kunnen niet alleen uit Den Haag komen. Iedereen zal zijn of haar bijdrage moeten (blijven) leveren. Samen zullen we mensen enthousiast moeten maken voor ons mooie vak en blijven we investeren in het opleiden van nieuwe medewerkers. Wij zullen stagiairs, zij-instromers en leerkrachten in opleiding moeten helpen en begeleiden bij hun ontwikkeling. Dat vereist inzet van ons allemaal en extra investeringen om die begeleiding ook goed vorm te blijven geven. Omdat het ongenoegen, over de door de sociale partners ingediende noodmaatregelen, vooralsnog geen gehoor had gekregen bij de politiek, besloten wij de collega's, die de keuze maakten om op 6 november te staken, door te betalen.

De vertrouwensfunctie binnen Klasse

Stichting Klasse heeft op elke school een of meer schoolvertrouwenspersonen. Deze schoolvertrouwenspersonen zijn beschikbaar voor leerlingen om zaken te delen die ze niet met de eigen leerkracht willen of kunnen delen. Personeelsleden die zaken willen delen die ze niet met hun leidinggevende in de school kunnen bespreken kunnen zich wenden tot onze adviseur ontwikkeling personeel en organisatie op het bestuurskantoor. Wie liever advies krijgt van iemand die niet binnen de organisatie werkt kan terecht bij onze externe vertrouwenspersoon Karin van den Heuvel van Kwadraad. In 2019 heeft zij één gesprek gevoerd met een werknemer. Ze heeft deze werknemer na het gesprek terugverwezen naar de organisatie. Deze kwestie is vervolgens in overleg opgelost.

Klachten

Eind mei 2019 heeft het College van Bestuur een officiële klacht van ouders van een leerling ontvangen. Direct na ontvangst is de interne klachtenprocedure in werking getreden. Conform procedure zijn ouders uitgenodigd voor een gesprek op het bestuurskantoor met de klachtencommissie, bestaande uit het lid college van bestuur en de bestuurssecretaris, om de klacht toe te lichten. Dat gesprek heeft half juli plaatsgevonden. In de dagen erna heeft de klachtencommissie een gesprek gevoerd met zowel de leerkracht waartegen de klacht was gericht, als de leidinggevende van de leerkracht. Op basis van de gesprekken en beschikbare documenten die zijn aangevoerd, heeft de klachtencommissie de klacht ongegrond verklaard. De klachtencommissie heeft dit eind juli schriftelijk in een rapport toegelicht aan de ouders. Begin september heeft er een gesprek met de ouders plaatsgevonden om het rapport toe te lichten. Ouders hebben, voor zover bekend, niet gekozen om nog een vervolgstap te zetten naar de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC).

Algemene verordening gegevensbescherming

Vorig jaar heeft Stichting Klasse al stappen ondernomen om aan de privacywetgeving te voldoen. Dit proces is ook dit jaar weer voortgezet. Elk schoolbestuur is verplicht om een functionaris gegevensbescherming (FG) aan te wijzen. In 2019 heeft Stichting Klasse deze taak extern belegd bij Privacy op School. De FG geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het privacyteam op het gebied van verwerking van persoonsgegevens, wordt betrokken bij besluitvorming en kan eventuele vragen, klachten en datalekken afhandelen. De FG toetst ook in hoeverre de procedures en richtlijnen die worden opgesteld om aan de privacywetgeving te voldoen binnen de organisatie worden toegepast. In dat kader is aan alle schooldirecteuren en aan het privacyteam gevraagd om een vragenlijst in te

vullen en op basis van de uitslag worden actiepunten geformuleerd om verbeteringen aan te brengen en de bewustwording van privacy levend te houden.

Daarnaast heeft Stichting Klasse, samen met vier andere schoolbesturen een scholencollectief gevormd om gezamenlijk de aanpak rondom de uitvoering van de AVG op te pakken. De aanpak richt zich met name op het gezamenlijk gebruik beoordelen van verwerkersovereenkomsten en het vullen en beheren van het verwerkingsregister. Privacy op school ondersteunt hierbij met behulp van online tooling.

Hoofdstuk III. Governance

Stichting Klasse profileert zich als positief en vooruitstrevend. Met het kwaliteitszorgsysteem legt het College van Bestuur openlijk en transparant verantwoording af over de prestaties en kwaliteitsverbeteringen. Toezicht en bestuur zijn ingericht in overeenstemming met de principes uit de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

Paragraaf III.1. College van bestuur

Het college van bestuur van Stichting Klasse bestaat uit twee personen. Zij zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de missie, visie, strategie en doelstellingen van de organisatie en de daaruit voortvloeiende resultaatontwikkelingen. De bestuursleden zijn benoemd voor een periode van vier jaar. Na afloop van deze termijn kunnen zij voor eenzelfde periode worden herbenoemd. Het college van bestuur wordt ondersteund door het bestuurskantoor.

Het hele jaar 2019 bestond het college van bestuur uit de heer ██████████ voorzitter en mevrouw ██████████ lid.

Paragraaf III.2. Raad van toezicht

De raad van toezicht van Stichting Klasse bestaat uit vijf leden. De leden van de raad worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden. De raad kiest uit zijn midden een voorzitter en een vicevoorzitter. De raad van toezicht werkt volgens de Code Goed Bestuur zoals vastgesteld door de PO-Raad en laat zich waar nodig adviseren door onder andere de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (verder te noemen VTOI). Aanvullend heeft de raad een aantal eigen reglementen opgesteld om zijn eigen functioneren en dat van zijn commissies in goede banen te leiden.

Samenstelling van de raad van toezicht

Gedurende het kalenderjaar 2019 had de raad van toezicht de volgende samenstelling:

- De heer ██████████ (voorzitter en lid beoordelingscommissie);
- Mevrouw ██████████ (vicevoorzitter, lid onderwijscommissie en beoordelingscommissie);
- Mevrouw ██████████ (lid remuneratiecommissie en onderwijscommissie);
- De heer ██████████ (lid auditcommissie) - tot 1 september 2019;
- De heer ██████████ (lid auditcommissie) - m.i.v. 1 september 2019;
- De heer ██████████ CPC (lid auditcommissie en remuneratiecommissie).

De voorzitter noch de leden van de raad bekleden functies of nevenfuncties waardoor belangenverstremgeling met de raad van toezicht kan optreden. Van de leden van de raad zijn alle nevenwerkzaamheden geïnventariseerd (zie bijlage II).

Het rooster van aftreden van de leden van de raad van toezicht:

Naam	Datum toetreding	Datum aftreding	Herbenoembaar Ja/nee
[REDACTED]	01.05.2017	01.05.2021	Ja
[REDACTED] (vice- voorzitter)	01.08.2014	01.08.2021*	Nee
[REDACTED] (voorzitter)	01.08.2014	01.08.2022	Nee
[REDACTED]	01.08.2014	01.08.2022	Nee
[REDACTED]	01.09.2019	01.09.2023	Ja

*tweede termijn van drie jaar vloeit voort uit deelname aan het bestuur van Klasse in de periode voorafgaand aan de implementatie van het raad van toezichtmodel.

Werkwijze

De raad heeft in 2019 vijfmaal vergaderd en is daarnaast eenmaal bijeengewees om zijn functioneren te evalueren.

GMR

De raad heeft in 2019 eenmaal overleg bijgewoond van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en de voorzitter van de GMR heeft een vergadering van de raad van toezicht bezocht.

Strategische koers 2020-2025

Het uitzetten van de strategische koers 2020 – 2025 is in 2019 een belangrijk onderwerp geweest voor de raad van toezicht. Het college van bestuur heeft de raad van meet af aan betrokken bij dit proces en de raad en het college van bestuur hebben op meerdere momenten intensief met elkaar gesproken. De raad heeft ook deelgenomen aan een sessie over de koers met de strategische partners van stichting Klasse en de raad heeft een verdiepingssessie met het directieurenberaad bijgewoond, om met de directeuren en het college van bestuur in gesprek te gaan over de strategische koers.

Toezichtkader

De raad van toezicht heeft tijdens een benen-op-tafelsessie met het college van bestuur inhoudelijk van gedachten gewisseld over het toezichtkader. Het toezicht- en toetsingskader, zoals vastgesteld in april 2015, vormt de grondslag van waaruit de raad de organisatieontwikkeling en de werkzaamheden van het college van bestuur toetst in het kader van zijn toezichthoudende taak. Daarbij is het vertrekpunt dat raad van toezicht en college van bestuur partners zijn met onderscheiden verantwoordelijkheden en zoeken naar het juiste evenwicht tussen vertrouwen geven en controle uitoefenen. De raad wenst het kader te actualiseren en is in 2019 gestart met het vormgeven van een nieuw toezichtmodel. De raad is voornemens dit proces in 2020 af te ronden.

Scholenbezoek

Leden van de raad van toezicht hebben in 2019 op twee momenten een aantal scholen bezocht. Het doel van deze bezoeken was om zich op een laagdrempelige manier te laten informeren wat er leeft op de scholen. Deze manier van scholen bezoeken is zowel de raad als de directeuren goed bevallen en de raad is dan ook voornemens om deze bezoeken in 2020 voort te zetten.

Verslag van werkzaamheden

Werving nieuw raadslid

De heer [REDACTED] heeft begin 2019 aangegeven dat hij om persoonlijke redenen met ingang van 1 september 2019 zijn lidmaatschap beëindigt. De Raad van Toezicht is vervolgens de procedure voor de werving van een nieuw lid gestart. In de raadsvergadering van 4 juli 2019 heeft de voltallige raad ingestemd met de voordracht van de heer [REDACTED] als nieuw lid. Vervolgens heeft de voorzitter van de raad van toezicht de GMR geïnformeerd en de heer Vrancken schriftelijk voorgedragen aan de gemeenteraden in het werkgebied van Stichting Klasse, met het verzoek om per 1 september 2019 in te stemmen met benoeming. De gemeenten Gouda, Waddinxveen en Woerden hebben ingestemd. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft vooralsnog niet gereageerd.

Financiën

De raad heeft in mei, in aanwezigheid van de accountant, het jaarverslag en de jaarrekening over 2018 goedgekeurd. In december heeft de raad de begroting voor 2020 goedgekeurd.

Functioneren college van bestuur

De beoordelingscommissie van de raad heeft in december 2019 functioneringsgesprekken gevoerd met de leden van het college van bestuur en tot zijn genoegen vastgesteld dat het college goed functioneert. In de gesprekken zijn afspraken gemaakt over de persoonlijke ontwikkeling van de leden.

Huisvesting

De raad heeft zich laten informeren over de ontwikkelingen met betrekking tot de huisvesting van SO/VSO De Ark en de Dick Brunaschool.

Evaluatie functioneren raad van toezicht

De raad evalueert zijn functioneren jaarlijks, afwisselend met of zonder externe begeleiding. In december 2019 heeft de raad zijn functioneren zonder externe begeleiding geëvalueerd mede op basis van schriftelijke inbreng van het college van bestuur en deels samen met het college van bestuur. De interne samenwerking en die met het college van bestuur is geëvalueerd evenals de invulling van de diverse rollen en de open positief kritische sfeer. Afspraken voor 2020 zijn gemaakt, waaronder een vervolg op de herziening van het toezichts- en toetsingskader en het afleggen van schoolbezoeken.

Besluiten

De raad heeft in 2019 onder meer de volgende besluiten genomen:

Omschrijving
De RvT keurt de begroting Stichting Klasse 2020 goed.
De RvT en de GMR hebben afgesproken om vastgestelde notulen uit te wisselen om elkaar op de hoogte te houden van wat er speelt.
De RvT draagt Peter Vrancken bij de gemeenten voor als nieuw lid RvT
De RvT stelt de jaarrekening 2018 vast
De RvT stelt de BAC vast voor de selectie van een nieuw raadslid
De RvT geeft het CvB groen licht om verder te gaan met vinden van een rechtmatige samenwerkingsvorm voor de Ontdekkingsreizigers en de RvT mee te nemen in het proces.
De RvT keurt, met inachtneming van enkele tekstuele opmerkingen, het jaarverslag 2018 goed

Honorering leden raad van toezicht

Het honorarium van de leden van de raad is, conform het advies van de remuneratiecommissie dat op basis van het VTOI-advies daaromtrent is uitgebracht, gelijk gehouden met het jaar ervoor. De raad heeft afgesproken om in 2020 fundamenteeler naar de honorering te kijken. De huidige

honorering is vastgesteld op € 6000, - op jaarbasis voor de voorzitter en € 4000, - voor de leden (exclusief BTW). Onkostenvergoedingen of vergoedingen voor commissievergaderingen worden niet verstrekt.

Paragraaf III.3. Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) vertegenwoordigt de medezeggenschapsraden van de scholen binnen Stichting Klasse en is gesprekspartner van het college van bestuur (CvB). De GMR stelt zich hierbij kritisch en proactief op. Binnen de 'wet medezeggenschap scholen' heeft de GMR instemmings- en adviesrecht op een aantal onderwerpen. De GMR heeft bijvoorbeeld instemmingsrecht op het bestuursformatieplan en adviesrecht op de begroting. In de GMR hebben personeelsleden en ouders zitting.

Doelstellingen van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad zijn:

- Volwaardige gesprekspartner van het CvB en de medezeggenschapsraden binnen Stichting Klasse.
- Gevraagd en ongevraagd (pro)actief verbinding zoeken met CvB, de medezeggenschapsraden van de verschillende scholen en de raad van toezicht. 'Elkaar aanvullen en versterken!'
- Handhaving professionaliteit binnen GMR door:
 - Open communicatie (transparantie)
 - Expertise leden effectief inzetten, door vraagstukken op inhoud en interesse te verdelen.
 - Organisatiebelang boven het persoonlijke- c.q. schoolbelang.
- Streven naar een evenwichtige verdeling van personeels- en oudergeleding binnen de GMR.
- Jaarlijks opstellen van een jaarplan waarbij advies-/instemmingsaanvragen GMR geborgd zijn.

Bezetting GMR

De bezetting van de GMR heeft in 2019 veel aandacht gevraagd. De GMR heeft naar het CvB haar zorg uitgesproken over onvoldoende vertegenwoordiging vanuit de scholen, met name in personeelsgeleding. Het CvB heeft dit onderwerp besproken in het directeursberaad. Leden van de GMR hebben medezeggenschapsraden van de verschillende scholen actief benaderd en een uitvraag voor nieuwe leden gedaan. Dit alles heeft tot drie nieuwe leden vanuit het personeel geleid. Met de vertrekkende leden na schooljaar 2019/2020 blijft de zorg aanwezig, echter voor nu is de GMR verheugd met de nieuwe aanwas. Het werven van nieuwe leden wordt voortgezet.

Wisseling voorzitter

In oktober 2019 heeft voorzitter Irma de Pater haar voorzitterstaken wegens persoonlijke omstandigheden moeten staken. Ronald van 't Slot, een recent aangetreden lid van de oudergeleding, heeft de voorzittersrol a.i. op zich genomen.

Medezeggenschapsraden scholen

Op schoolniveau is de medezeggenschapsraad de gesprekspartner van de schooldirecteur. De GMR draagt zorg voor verbinding met de medezeggenschapsraden door een schriftelijke terugkoppeling na ieder GMR-overleg. De GMR heeft op een aantal momenten ook actief informatie opgehaald en een uitvraag gedaan bij het CvB en/of de scholen, onder andere ten tijde van staking.

In 2019 heeft de GMR het contact met de medezeggenschapsraden van de scholen geëvalueerd. Hierbij is naar voren gekomen dat medezeggenschapsraden door de terugkoppeling vanuit de GMR beter in staat te zijn om het gesprek met hun schooldirecteur te voeren over actuele thema's. De GMR zal deze verbinding verder doorzetten in 2020. Uit de evaluatie bleek ook dat bij de geformuleerde doelstelling om medezeggenschap binnen Stichting Klasse te verstevigen, er nog

kansen en behoeften liggen bij de verschillende raden. Hier zal in 2020 aan gewerkt gaan worden, onder andere met behulp van ondersteuning vanuit de Vereniging Openbaar Onderwijs.

Verslag van de werkzaamheden

Naast de jaarlijks terugkerende onderwerpen, zoals het bestuursformatieplan, de begroting, de onderwijs CAO en het personeelsbeleid, zijn in 2019 het medezeggenschapsstatuut en het medezeggenschapsreglement geactualiseerd. Daarnaast zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest; de landelijke onderwijsstaking, de strategische koers 2020-2025, ICT en huisvesting. De GMR ervaart hierbij een constructieve samenwerking en open communicatie met het CvB, waarbij de zienswijze GMR wordt meegenomen in de vast te stellen stukken en/of verder te nemen stappen.

De GMR heeft, gezien de open communicatie en de strategische koers binnen Stichting Klasse, er alle vertrouwen in dat zij het komende jaar haar rol en positie binnen de medezeggenschap op een goede manier invulling kan geven. De GMR streeft naar een continue verbetering van haar functioneren. Dit doet zij door in gesprek te blijven met de medezeggenschapsraden van de scholen, het CvB en de raad van toezicht. Tot slot zal de GMR ook in 2020 werken aan verdere professionalisering zodat de GMR van toegevoegde waarde kan blijven voor Stichting Klasse.

Paragraaf III.4. Kwaliteitscyclus en interne beheersing

Kwaliteitszorg is een essentieel onderdeel van de interne beheersing binnen Stichting Klasse. De kwaliteitscyclus van Stichting Klasse ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Strategisch beleidsplan, looptijd 2015-2020: beschrijft beleid op stichtingsniveau
- Schoolplan: beschrijft beleid op schoolniveau
- Jaarplan: beschrijft hoe de school dit jaar werkt aan doelstellingen uit het schoolplan
- Scholenmonitor februari: moment van analyse. Hoe staat de school ervoor? Waar moet worden bijgestuurd? Wat is daarvoor nodig?
- Gesprek directeur-college van bestuur in maart: bespreken van de analyse, vastleggen van afspraken.
- Scholenmonitor juni en evaluatie jaarplan: moment van analyse. Hoe staat de school ervoor? Waar moet worden bijgestuurd? Wat is daarvoor nodig?
- Gesprek directeur-college van bestuur in september: bespreken van de analyse, afspraken evalueren en nieuwe afspraken vastleggen. Tevens het (nieuwe) jaarplan vaststellen.
- Schoolleidersgesprek: maandelijks gesprek op school tussen schoolleider en een lid van het college van bestuur over de ontwikkelingen op de school en de voortgang van het jaarplan.

College van bestuur en management hebben via de rapportages en periodieke gesprekken zicht op de risico's en eventuele belemmeringen voor het benutten van kansen. De rapportages vormen (mede) input voor het dashboard waarin het college van bestuur de raad van toezicht informeert over de interne beheersing van risico's. Net als de scholen maakt ook het college van bestuur een jaarplan op stichtingsniveau. Dit wordt geëvalueerd met de raad van toezicht.

Het bestuurskantoor is faciliterend aan de scholen en wat gezamenlijk kan, wordt gezamenlijk gedaan. Op deze manier wordt kennis en ervaring gedeeld. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in de verschillende netwerken die regelmatig bij elkaar komen, zoals het IB-netwerk, startende leerkrachten en Snappetcoaches.

Directeuren zijn niet integraal verantwoordelijk voor hun school, een groot deel van het financieel management wordt op bestuursniveau georganiseerd. Directeuren zijn vooral onderwijskundig leider en geven leiding aan het schoolteam.

Bestuursformatieplan

Het bestuursformatieplan is een onderdeel van de uitwerking van de strategische beleidsvisie. Het geeft een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de personele middelen op basis van de geldende regelingen voor de komende vier jaar. Het geeft de beleidskeuzes weer en specificeert de besteding van de middelen binnen de kaders van de aangegeven uitgangspunten en beleidskeuzes.

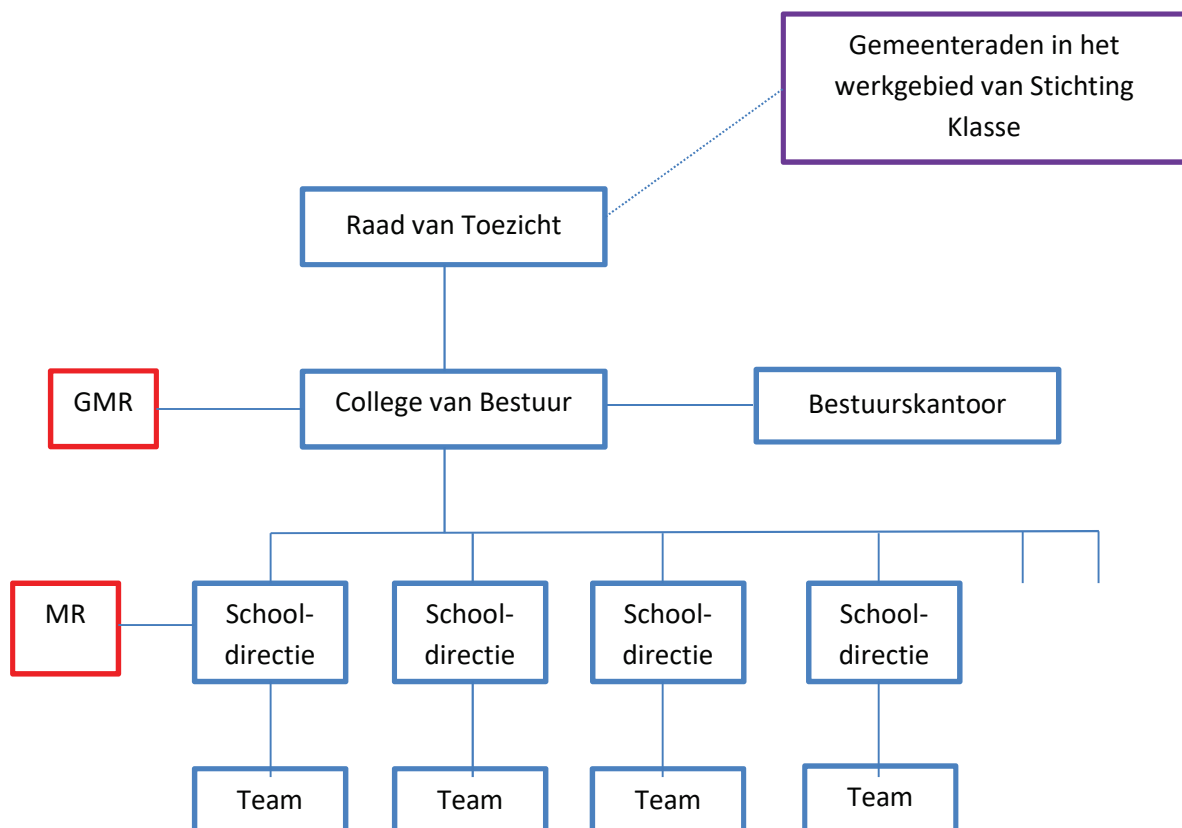
Begroting en jaarrekening

De begroting geeft aan welke beleidsvoornemens Klasse heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn. Anders gezegd, een financiële vertaling van geplande activiteiten. De begroting wordt door de raad van toezicht goedgekeurd.

De jaarrekening is het financieel eindverslag van Stichting Klasse, waarmee zij verantwoording aflegt over de besteding van de middelen. De accountant dient goedkeuring te geven aan de jaarrekening.

Paragraaf III.5. Organogram

In onderstaand organogram is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen Stichting Klasse in 2019 weergegeven. In het managementstatuut zijn de op geldende bevoegdheden en verantwoordelijkheden van bestuur en schooldirecteuren vastgelegd.

De gemeenteraden van de gemeenten in het werkgebied van Stichting Klasse zijn sinds 1 januari 2016 belast met het externe toezicht op het openbaar karakter van het onderwijs op de scholen van Stichting Klasse (waar de Inspectie van het Onderwijs het externe toezicht op de onderwijskwaliteit uitoefent).

De raad van toezicht ziet toe op het beleid en het beheer van het college van bestuur. De raad volgt de resultaten en kijkt naar eventuele risico's. Ook controleert de raad of de wetten en regels nageleefd worden. Zij let op de integriteit van de bestuurders en de identiteit van de scholen. De raad adviseert het college van bestuur en is zijn werkgever. Tevens wijst de raad van toezicht een accountant aan die belast is met de controle van de jaarrekening.

Het college van bestuur bestuurt de stichting onder toezicht van de raad van toezicht, waarbij het college zich richt op het doel en het belang van de stichting en de door de stichting in standgehouden scholen. Het college van bestuur vertegenwoordigt de stichting als bevoegd gezag. Een overzicht van nevenactiviteiten van de leden van het college van bestuur is bijgevoegd (bijlage I)

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de medezeggenschapsraden zijn de medezeggenschapsorganen van de stichting respectievelijk de scholen. In het medezeggenschapreglement staat beschreven op welke punten zij instemmings-, advies- en/of informatierecht hebben.

De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de resultaten van hun scholen en hebben de leiding over het eigen team. De schooldirecteuren leggen verantwoording af aan het college van bestuur. Het schoolteam is verantwoordelijk voor de resultaten van het onderwijs en de zorg aan leerlingen op de school.

Het directeurenberaad is het overlegorgaan van de schooldirecteuren en het college van bestuur. Het directeurenberaad heeft een adviserende rol over het vast te stellen beleid.

Het team ondersteuning passend onderwijs (TOP) adviseert, ondersteunt en begeleidt scholen bij het vertalen van passend onderwijs naar de praktijk. De afgelopen jaren had het team een voorlopige aparte plaats in de organisatiestructuur van Klasse, omdat het een experiment betrof. In 2019 is TOP ondergebracht bij de scholen voor speciaal (basis)onderwijs.

Het bestuurskantoor verzorgt de ondersteuning van het college van bestuur, de raad van toezicht en de scholen.

Hoofdstuk IV. Huisvesting en ICT

Paragraaf IV.1. Huisvesting

Het afgelopen jaar is er veel tijd besteed aan de verdere voorbereiding van de nieuwbouw van De Ark, die samen met een locatie van Gemiva wordt ondergebracht in te ver(nieuw)bouwen pand aan de Clematislaan in Gouda. Helaas een project met veel hobbels en tegenslagen. Zo moesten er bijvoorbeeld maatregelen genomen worden om de aanwezige vleermuizen uit het pand te krijgen. Omwonenden zijn uitgebreid ingelicht over de plannen, waarbij er zoveel mogelijk rekening is gehouden met bezwaren en wensen. Het goede nieuws is dat er wel een bouwteampartner is gevonden, maar door de enorm gestegen bouwkosten is het nog niet gelukt het ontwerp binnen budget te krijgen. De hoop en verwachting is dat als alle problemen zijn opgelost er in de loop van 2020 met de daadwerkelijke sloop en vernieuwbouw kan worden begonnen.

De nieuwbouw van de Dick Bruna verloopt voorspoediger en de verwachting is dat het nieuwe gebouw in april 2020 zal worden opgeleverd. De sneller dan verwachte groei van het aantal leerlingen betekent echter dat er snel aanvullende oplossingen moeten worden gezocht. Hierover worden gesprekken gevoerd met de gemeente Waddinxveen.

Paragraaf IV.2. SharePoint

Binnen Klasse wordt sinds begin 2018 SharePoint gebruikt om bestanden te beheren en met elkaar te delen. Het gebruik van SharePoint heeft in de loop van 2019 een duidelijke stijging laten zien. In 2020 zal de inrichting worden verbeterd om de vindbaarheid van bepaalde onderdelen makkelijker te laten verlopen en ruimte in te richten voor de invulling van de nieuwe strategische koers van Klasse. De nieuwe inrichting maakt het delen van onderwijskundige content ook eenvoudiger.

Hoofdstuk V. Kengetallen

Formatie

Het volgende overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van het personeelsbestand van Stichting Klasse in de afgelopen vijf kalenderjaren:

Personeel Stg. Klasse	Aantal FTE	Aantal medewerkers
31-dec-15	232	325
31-dec-16	232	320
31-dec-17	240	337
31-dec-18	242	336
31-dec-19	256	351

Bovenstaande tabel betreft telkens de stand van 31 december.

Hieronder de bezetting per 31 december, en het totaal in- en uitdiensttredingen over een jaar:

Personeel Stichting Klasse	2019	2018	2017	2016	2015
Verhouding fulltime – parttime [# medew.]	95:256	87:249	82:255	82:238	82:243
Verhouding vast en tijdelijk personeel [FTE]	212:44	201:41	200:40	201:31	214:18
In dienst getreden medewerkers [# medew.]	49	25	40	29	15
Uit dienst getreden medewerkers [#medew.]	34	26	23	34	33

Verzuim

De ziekteverzuimcijfers over 2019 geven het volgende beeld ten opzichte van voorgaande jaren:

Ziekteverzuim Stg. Klasse	2019	2018	2017	2016	2015
1. Verzuimpercentage	4,5%	4,4%	3,8%	5,1%	4,9%
2. Meldingsfrequentie	0,99	1,02	0,83	1,08	1,14
3. Gem. verzuimduur	16,33	15,96	23,11	18,30	13,30

Leerlingaantallen

De stijging van het aantal leerlingen vanaf 2014 is doorgezet in 2019, al zijn er natuurlijk verschillen tussen de diverse scholen. De verwachting is dat het leerlingenaantal de komende jaren nog verder stijgt. Vanuit Stichting Klasse gaat extra aandacht uit naar de continuïteit van kleine scholen.

Aantal leerlingen op 1 oktober	2019	2018	2017	2016	2015
OBS Het Vogelnest	99	113	118	134	138
OBS De Achtsprong	89	95	97	110	115
OBS Rembrandt van Rijn	73	65	82	65	66
OBS Wereldwijs	145	152	166	170	171
OBS Vindingrijk	89	89	98	125	148
OBS De Kas	234	230	221	219	212
OBS Het Vlot	86	109	115	128	140
OBS Het Schateiland	180	154	143	120	123
SBO Het Avontuur	121	129	131	133	112
OBS De Horizon	77	61	61	59	66
OBS De Venen	506	491	459	428	360
OBS Theo Thijssen	227	214	200	207	217
SO/VSO De Ark	133	140	139	133	134
OBS Dick Bruna	399	310	260	217	187
OBS 't Palet	131	145	156	194	239
KC De Ontdekkingsreizigers	88	22	17	6	
OBS Andersenschool	238	226	217	210	218
TOTAAL	2.915	2.745	2.680	2.658	2.646

Juridische structuur, zakelijke gegevens

Naam Stichting Klasse
Adres [REDACTED]
Telefoon [REDACTED]
E-mailadres info@stichtingklasse.nl
Internetsite www.stichtingklasse.nl

College van bestuur [REDACTED]

De formele vestigingsplaats van Stichting Klasse is de Karnemelksloot 110 in Gouda.

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting. Stichting Klasse is op 1 augustus 2005 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder dossiernummer 24378407. Het bevoegd gezag is bij de overheid bekend onder bestuursnummer 41527.

De scholen van Klasse

Het werkgebied van Stichting Klasse omvat de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden.

Stichting Klasse biedt in 2019 de volgende soorten onderwijs aan:

- Vijftien scholen voor openbaar basisonderwijs, waaronder een Jenaplan-, een Daltonschool en een school met een aparte tak voor hoogbegaafden
- Een school voor speciaal openbaar basisonderwijs
- Een school met een afdeling voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar (speciaal onderwijs, SO) en een afdeling voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) voor kinderen in de leeftijd van 12 tot 20 jaar.

School	BRIN-nummer	Gemeente
Het Vogelnest	10CR	Bodegraven
De Achtsprong en Rembrandt van Rijn	11OC	Woerden
Wereldwijs en Vindingrijk	15AN	Gouda
De Kas, Het Schateiland en Jenaplanschool Het Vlot	15XO	Gouda
Het Avontuur (SBO)	16GW	Gouda
De Horizon	18IX	Woerden
De Venen	18JF	Reeuwijk
Theo Thijssen	18OA	Waddinxveen
SO/VSO De Ark	19XZ	Gouda
Dick Brunaschool	21QK	Waddinxveen
't Palet en de Ontdekkingsreizigers	22KD	Gouda
Andersenschool	24ZC	Woerden

Hoofdstuk VI. Financiën

Winst en Verlies 2019		<i>bedragen in € 1.000</i>		
		2019	2019	2018
		Begroting	Realisatie	Realisatie
3. Baten	3.1 Rijksbijdragen	20.698	21.624	20.437
	3.2 Overige overheidsbijdragen	379	414	471
	3.5 Overige baten	289	379	352
Totaal 3. Baten		21.366	22.418	21.260
4. Lasten	4.1 Personele lasten	-18.052	-18.224	-17.726
	4.2 Afschrijvingskosten	-402	-409	-485
	4.3 Huisvestingslasten	-1.535	-1.589	-1.526
	4.4 Overige lasten	-1.373	-1.517	-1.597
Totaal 4. Lasten		-21.362	-21.738	-21.334
6. Fin. baten en lasten	6.1. Financiële baten	0	1	27
	6.2. Financiële lasten	-4	-4	-4
Totaal 6. Fin. baten en lasten		-4	-3	23
Totaal Resultaat		-0	676	-50

Toelichting op de winst- en verliesrekening 2019

Het jaar 2019 is afgesloten met een positief resultaat van € 676.000, tegenover een neutrale begroting. Hiervan was het operationele resultaat plus € 26.000. Daarnaast ontving Stichting Klasse in 2019 € 650.000 aan extra Rijksbijdrage, bestemd voor een eenmalige uitkering aan het personeel in februari 2020.

Baten

Het totaal aan baten was € 1 miljoen hoger dan begroot en kwam uit op € 22,4 miljoen euro. Dit verschil wordt verklaard door:

- De baten vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap die bijna € 1 miljoen hoger waren dan begroot. Dit bedrag bestaat voor € 0,3 miljoen uit een eenmalige aanvullende bekostiging om uit te keren aan het personeel, voor € 0,3 miljoen extra groeifinanciering, en € 0,2 extra geld ten behoeve van werkdrukverlaging. Daarnaast kwam er bijna € 0,2 miljoen extra binnen via de samenwerkingsverbanden ten behoeve van het verbeteren van de basisondersteuning aan leerlingen.
- € 0,1 miljoen stijging overige baten wordt veroorzaakt door meer detacheringen dan begroot.

Ten opzichte van 2018 groeiden de baten met € 1,1 miljoen, volledig veroorzaakt door de rijksbaten. De groei van de rijksbaten wordt deels verklaard door looncompensatie (€ 0,6 miljoen), werkdrukgeden (€ 0,4 miljoen), en hogere baten via de samenwerkingsverbanden ten behoeve van het verbeteren van de basisondersteuning aan leerlingen (€ 0,1 miljoen).

Lasten

Het totaal aan lasten was € 0,4 miljoen hoger dan begroot, vooral omdat de niet-begrote baten werden omgezet in personeel (hogere bezetting) en in materiële inkopen.

De 7,9 FTE hogere bezetting vergde € 0,5 miljoen extra, en extra ziektevervangings € 0,1 miljoen. Daar tegenover stonden 2,3% lagere loonkosten per FTE (GPL) en dat leverde een voordeel van € 0,4 miljoen op. Niet-begrote lastenreserveringen in 2018 ten bate van 2019 zorgden voor een voordelig effect van € 0,1 miljoen, waarmee het totale verschil op de loonkosten op € 0,1 miljoen

nadelig ten opzichte van de begroting kwam. Op personeelsgebied werd verder nog € 0,1 miljoen meer dan begroot uitgegeven aan opleidingskosten (project Teambeurs).

In de materiële kosten leiden de extra uitgaven aan leermiddelen van € 0,1 miljoen, extra onderhoudskosten en nog wat kleinere overschrijdingen tot een totaal van € 0,2 miljoen negatief ten opzichte van de begroting.

In vergelijking met 2018 maakte Stichting Klasse € 0,4 miljoen meer kosten. Bovengenoemde verschillen ten opzichte van de begroting komen globaal gezien overeen met de verschillen in 2018, waarbij alleen al de loonkosten € 0,5 miljoen stegen: € 0,5 door een grotere bezetting en € 0,1 miljoen door de loonkostenstijging (ABP-premie), en € 0,1 voordelig door bovengenoemde lastenreservering in 2018 ten bate van 2019.

Balans		<i>bedragen in € 1.000</i>		31-12-2019	31-12-2018
1. Activa	1.1 Materiële vaste activa			1.805	1.764
	1.2 Vlottende activa			5.804	5.348
Totaal 1. Activa				7.609	7.112
2. Passiva	2.1 Eigen vermogen			2.636	1.959
	2.2 Voorzieningen			2.308	2.413
	2.4 Kortlopende schulden			2.665	2.740
Totaal 2. Passiva				7.609	7.112

Balans vergelijking: stand 31-12-2019 versus stand 31-12-2018

- De Materiële Vaste Activa met € 41.000 gegroeid naar € 1,8 miljoen, wegens de hogere investeringen dan afschrijvingen (conform begroting).
- De Vlottende Activa zijn met € 456.000 gegroeid naar € 5,8 miljoen door de ontvangst van Rijksbijdrage die pas in februari 2020 wordt doorbetaald aan de medewerkers
- Het Eigen vermogen is gegroeid met K€ 677 naar € 2,6 miljoen als gevolg van het positieve resultaat over 2019. Er staat ultimo 2019 € 650.000 als bestemde reserve op de balans voor de eenmalige uitkering aan het personeel in februari 2020.
- De voorzieningen zijn met € 105.000 gedaald naar € 2,3 miljoen; er is € 107.000 vrijgevallen van de Jubileumvoorziening wegens het aanpassen van de blijfkans (de kans dat een medewerker in dienst blijft en dan dus de gereserveerde jubileumuitkering uitbetaald krijgt) aan de nieuwste inzichten, en er is iets meer uitgegeven dan gedoteerd op de Voorziening Groot Onderhoud (VGO).
- De kortlopende schulden dalen met € 75.000 naar € 2,7 miljoen. Dit betreft lagere vooruitontvangsten van gemeenten voor de vernieuwbouw van de Ark en eerste inrichting van de Ontdekkingsreizigers.
- Bovengenoemde verschijnselen zijn bij elkaar opgeteld de oorzaak van de toename van het saldo liquide middelen met € 341.000 naar 3,8 miljoen euro

Treasury

In 2016 heeft Stichting Klasse haar treasurystatuut aangepast, onder andere ingegeven door de wijziging in de regelgeving ("Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016"). Refererend aan deze Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 en aan haar eigen treasurystatuut, stelt Stichting Klasse dat zij als meest risicovolle beleggingen twee spaarrekeningen met een rente van rond 0% aanhoudt bij een Nederlandse bank. Daar stond in 2019 gemiddeld € 3,1 miljoen op geparkeerd, direct opvraagbaar.

Investeringsbeleid

Zodra de financiële kengetallen aangeven dat er ruimte is, zoekt Stichting Klasse naar een balans tussen investeringen in personeel en onderwijskwaliteit enerzijds, en investeringen in duurzame goederen zoals meubilair, digiborden, lesmethodes enzovoorts anderzijds. Gezien de staat van de materiele vaste activa begin 2016 heeft Stichting Klasse ervoor gekozen om in 2016 en verder, elk jaar minimaal het bedrag aan afschrijvingen te investeren. Voor 2018, 2020 en 2021 was -afgezien van deze insteek- begroot om de te verbouwen scholen Theo Thijssen en SO/VSO de Ark, en de nieuw te bouwen Dick Brunaschool voor zover nodig te voorzien van nieuw meubilair. Per school is dat zo'n € 200.000. De investeringsbudgetten voor nieuwe lesmethodes worden decentraal door de schooldirecteuren beheerd. Alle overige investeringsbudgetten worden centraal beheerd.

Hoofdstuk VII. Continuïteitsparagraaf

Het vooruitkijken naar komende jaren is een onderdeel van de verantwoording over het voorgaande jaar. Stichting Klasse hecht aan deze paragraaf, maar merkt op dat deze blik op de toekomst uitgaat van de op dit moment bekende ontwikkelingen en voor een belangrijk deel een inschatting is.

Paragraaf VII.1. Prognose aantal leerlingen

In 2018/2019 telde Klasse zeventien scholen en 2.745 leerlingen. In het schooljaar 2019/2020 staat de teller op 2.915 leerlingen.

De aanhoudende daling van het aantal kinderen in de regio leidt er voorsnog niet toe dat het totaal aantal leerlingen op onze scholen de komende jaren onder druk komt te staan. Met de aandacht voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit en actieve communicatie wil Klasse deze trend vasthouden. Zo investeren de scholen van Klasse volop in het profileren van onderscheidende kenmerken. Door het vergroten van het relatieve marktaandeel van het openbaar onderwijs in de regio denkt Klasse het aantal leerlingen langzaam te kunnen laten groeien richting de 3.500 leerlingen.

Onderstaande tabel toont de prognose van het leerlingenaantal in de komende jaren. Dit betreft een actualisatie van de cijfers op basis van een bijgestelde prognose.

Leerlingen Stg. Klasse op teldatum 1 oktober	2019 realisatie	2020 prognose	2021 prognose	2022 prognose	2023 prognose	2024 prognose
Gouda	1.207	1.275	1.354	1.449	1.570	1.701
Reeuwijk-Bodegraven	605	618	630	627	625	619
Waddinxveen	626	705	735	740	790	790
Woerden	477	495	453	460	465	480
TOTAAL	2.915	3.093	3.172	3.276	3.450	3.590

Paragraaf VII.2. Prognose aantal medewerkers

Gezien bovenstaande leerlingprognose zal het aantal medewerkers evenredig stijgen.

FTE's Stichting Klasse gem. per kalenderjaar, excl. ziektevervang	2019 realisatie	2020 begroting	2021 prognose	2022 prognose	2023 prognose	2024 prognose
Onderwijzend personeel	188	193	204	212	219	231
Onderwijsondersteunend personeel (direct)	32	34	36	38	40	42
Totaal primair personeel	220	227	240	250	259	273
Directie	18	18	18	18	18	18
Onderwijsondersteunend personeel (indirect)	15	15	15	15	15	15
Totaal Secundair personeel	33	33	33	33	33	33
Totaal	253	260	273	283	292	306

Paragraaf VII.3. Financieel beleid en prognose

Door een evenwichtig financieel beleid is Stichting Klasse nog altijd “in control”. De risico’s zijn in beeld waardoor bijsturen en waar nodig ingrijpen mogelijk is. In de begroting 2020 zijn concreet vier risico’s benoemd: de tijdige aanpassing van de formatie aan de structureel lagere inkomsten, de continuïteit van kleine scholen, het eigen risicodragerschap voor het ziekteverzuim en een overschrijding van het verbouwingsbudget van obs Dick Bruna en SO/VSO De Ark. Een verdere beschouwing van deze risico’s is bijgevoegd in paragraaf VII.5.

Om de grip op de organisatie te verbeteren is een planmatige kwaliteitscyclus ontwikkeld, de scholenmonitor, waarin behalve de onderwijskwaliteit ook aandacht is voor formatie en bedrijfsvoering. Alle directeuren maken twee keer per jaar een analyse van hun school en bespreken deze met het college van bestuur. Op die manier wordt het mogelijk (bij) te sturen op kwaliteit, opbrengsten en bedrijfsvoering.

Paragraaf VII.4. Meerjarenbegroting 2020-2024

Meerjaren Exploitatiebegroting		Realisatie	Realisatie	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Leerlingaantal 1 oktober t-1	2.680	2.745	2.918	3.058	3.172	3.276	3.450
	Bezetting in FTE's excl. vervangers gemiddeld	245,9	252,6	259,7	273,1	282,5	291,9	306,2
	Bezetting in FTE's vervangers gemiddeld	5,5	6,8	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6
	GPL excl. vervangers [in € 1.000 / FTE / jaar]	66,8	67,3	69,8	69,8	69,8	69,8	69,8
	GPL vervangers [in € 1.000 / FTE / jaar]	58,6	61,4	68,3	68,3	68,3	68,3	68,3
	<i>(bedragen in € 1.000)</i>	Realisatie	Realisatie	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Baten	3.1 Rijksbijdragen incl. Samenwerkingsverbanden	20.437	21.624	22.281	23.233	23.884	24.542	25.540
	3.2 Overige overheidsbijdragen (vnl. Gemeenten)	471	414	453	453	453	453	453
	3.5 Overige baten	352	379	339	339	339	339	339
Totaal 3. Baten		21.260	22.418	23.073	24.025	24.676	25.334	26.331
4. Lasten	4.1 Personele lasten	-17.726	-18.224	-20.143	-20.433	-21.085	-21.743	-22.740
	4.2 Afschrijvingskosten	-485	-409	-447	-467	-467	-467	-467
	4.3 Huisvestingslasten	-1.526	-1.589	-1.595	-1.595	-1.595	-1.595	-1.595
	4.4 Overige lasten	-1.597	-1.517	-1.534	-1.525	-1.525	-1.525	-1.525
Totaal 4. Lasten		-21.334	-21.738	-23.719	-24.020	-24.672	-25.330	-26.327
5. Financiële b&l	5.1 Rente baten	27	1	0	0	0	0	0
	5.5 Financiële lasten	-4	-4	-4	-4	-4	-4	-4
Totaal 5. Financiële baten en lasten		23	-3	-4	-4	-4	-4	-4
Resultaat		-50	676	-650	0	0	0	0

Meerjaren Liquiditeitenbegroting		Realisatie	Realisatie	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>(bedragen in € 1.000)</i>							
Kasstroom uit operationele activiteiten								
	Netto Resultaat	-50	676	-650	0	0	0	0
	Aanpassingen voor:							
	- afschrijvingen	485	409	447	467	467	467	467
	- mutaties voorzieningen	144	-105	-330	-315	-33	-84	-1
	Veranderingen in vlottende middelen:							
	- vorderingen	-89	-115	0	0	0	0	0
	- schulden	464	-74	0	0	0	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		953	791	-533	152	434	383	466
Kasstroom uit investeringsactiviteiten								
	Investerings in materiële vaste activa	-523	-450	-675	-775	-325	-325	-325
	Ontvangen voor materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-523	-450	-675	-775	-325	-325	-325
Kasstroom uit financieringsactiviteiten								
		0	0	0	0	0	0	0
Mutatie liquide middelen		430	341	-1.208	-623	109	58	141
	Beginstand liquide middelen 1 januari	3.000	3.431	3.772	2.564	1.941	2.050	2.108
	Eindstand liquide middelen 31 december	3.431	3.772	2.564	1.941	2.050	2.108	2.250

Meerjaren Balansbegroting		Realisatie	Realisatie	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>(bedragen in € 1.000)</i>							
Activa								
	Materiële vaste activa	1.764	1.805	2.033	2.341	2.199	2.057	1.915
	Vorderingen	1.918	2.032	2.032	2.032	2.032	2.032	2.032
	Liquide middelen	3.431	3.772	2.564	1.941	2.050	2.108	2.250
Totaal Activa		7.112	7.609	6.629	6.314	6.281	6.197	6.197
Passiva								
	Eigen vermogen	1.959	2.636	1.986	1.986	1.986	1.986	1.986
	Voorzieningen	2.413	2.308	1.978	1.663	1.630	1.546	1.545
	Kortlopende schulden	2.740	2.665	2.665	2.665	2.665	2.666	2.666
Totaal Passiva		7.112	7.609	6.629	6.314	6.281	6.197	6.197

Toelichting op de meerjarenbegroting 2020-2024

De meerjarenbegroting 2020-2024 is zo veel mogelijk gebaseerd op de op 2 november 2019 door het college van bestuur van Stichting Klasse vastgestelde en op 4 november 2019 door de raad van toezicht goedgekeurde documenten in deze.

Er is één mutatie verwerkt in de begrote winst- en verliescijfers 2020–2024 en dat is de besteding van € 650.000 eind 2019 ontvangen extra rijksbijdrage aan eenmalige uitkering in februari 2020; in feite is dit dus een begrotingswijziging 2020 die het College van Bestuur vaststelt bij de vaststelling van dit Jaarverslag 2019, en die de Raad van Toezicht goedkeurt bij het goedkeuren van dit Jaarverslag 2019. Verder is de begrote eindbalans 2019 van de oorspronkelijke meerjarenbegroting zoals te doen gebruikelijk vervangen door de werkelijk gerealiseerde versie. Het resultaat van deze exercities is te zien op de vorige pagina.

Meerjaren Exploitatiebegroting 2020-2024

De leerlingaantallen stijgen in de periode tot 1-10-2023 gestaag naar 3.450 vanaf de huidige 2.915 leerlingen. Die stijging wordt vooral door Kindcentrum Ontdekkingsreizigers in Gouda en door de Dick Brunaschool in Waddinxveen veroorzaakt. Tegelijkertijd is de verwachting dat de leerlingaantallen bij de scholen die afgelopen jaren in meer of mindere mate krompen, stabiliseren.

Het aantal FTE's exclusief vervangers kan evenredig met de leerlingaantallen stijgen van 253 FTE in 2019 naar 306 FTE in 2024.

Het aantal vervangers wordt structureel begroot op 6,6 FTE (gemiddeld 2,4% van de reguliere bezetting). Het huidige verzuim- en vervangingsbeleid resulteert in een verzuimpercentage van ruim 4% en dat rechtvaardigt deze lage inschatting.

De gemiddelde personeelslast (GPL) is in de hele periode 2019-2023 bewust gelijk gehouden op € 69.800 per FTE per jaar. Ook op de baten is na 2020 geen loon- of prijsindex losgelaten. Daarmee ontstaat een evenwicht tussen baten en lasten.

De rijksbijdragen variëren met de leerlingaantallen.

De stijging van de personeelslasten in de periode 2021 en verder wordt alleen veroorzaakt door een toename van het aantal FTE's. De overige personeelslasten worden geacht gelijk te blijven.

De afschrijvingslasten stijgen langzaam naar € 467.000 per jaar, het gemiddelde investeringsniveau van de komende jaren.

Meerjaren Liquiditeitenbegroting 2020-2024

De liquiditeitenbegroting is een resultante van de exploitatiebegroting, de investeringsbegroting en het verloop van de voorzieningen.

De balansposten vorderingen en kortlopende schulden blijven gelijk op het niveau van eind 2019. Onderaan de streep nemen de liquiditeiten in 2020 fors af en 2021 volgt nog een stap omlaag. Daarna stijgt de hoeveelheid liquide langzaam weer wat. In 2020 en 2021 wordt de afname eenmalig respectievelijk € 1,2 miljoen en € 0,6 miljoen. In 2020 omdat de in 2019 ontvangen rijksbijdrage ten behoeve van de eenmalige uitkering in februari 2020 wordt uitgegeven en in beide jaren doordat de hoeveelheid afschrijvingen kleiner is dan de hoeveelheid investeringen en doordat de dotaties aan de voorziening groot onderhoud kleiner zijn dan de gemiddelde onttrekking. Dit heeft alles te maken met de oplevering van de nieuwbouw van OBS Dick Bruna in 2020 en de oplevering van de vernieuwbouw van (V)SO De Ark in 2021.

Meerjaren Balansbegroting 2020-2024

Net als in de meerjarenliquiditeitenbegroting is ook in de meerjarenbalansbegroting te zien dat er een piek in de investeringen en een dal in de voorzieningen aankomt door de oplevering van de OBS Dick Bruna en (V)SO De Ark in 2020 respectievelijk 2021.

Paragraaf VII.5. Ratio's en risico's

Deze paragraaf is een zo minimaal mogelijk bijgewerkte versie van de risicoparagraaf in de begroting 2020-2024.

Kengetallen	Streefwaarde	Realisatie	Realisatie	Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Solvabiliteit	> 20%	28%	35%	30%	31%	32%	32%	32%
Solvabiliteit II	> 30%	61%	65%	60%	58%	58%	57%	57%
Liquiditeit	1 - <2	2,0	2,2	1,7	1,5	1,5	1,6	1,6
Rentabiliteit	0% - <1%	0%	3%	-3%	0%	0%	0%	0%
Weerstandsvermogen	5% - <15%	9%	12%	9%	8%	8%	8%	8%
Kapitalisatiefactor	25% - <35%	33%	34%	29%	26%	25%	24%	24%
-> Financieringsfunctie	-	11%	10%	10%	10%	9%	8%	8%
-> Transactiefunctie	-	13%	12%	12%	11%	11%	11%	10%
-> Financiële buffer	5% - <10%	9%	12%	7%	5%	6%	6%	5%
Huisvestingsratio	<10%	8%	8%	8%	7%	7%	7%	7%

Ratio's

Conclusie uit de ratio's is dat Stichting Klasse in de periode tot en met 2024 financieel gezond blijft. Er is maar één kengetal dat wat onder de streefwaarde gaat bewegen (de kapitalisatiefactor), maar dat resulteert alsnog in een afdoende financiële buffer. De financiële buffer is de resultante van kapitalisatiefactor min benodigde financieringsfunctie min benodigde transactiefunctie.

De minimale financiële buffer is (in 2024) zo'n 5% van de totale baten, oftewel € 1,3 miljoen. Dit bedrag wordt hieronder afgezet tegen de risico's. Het financieel beleid van Stichting Klasse is erop gericht om "scherp aan de wind te varen", dat wil zeggen in ons geval: Alle beschikbare financiële middelen inzetten voor de leerlingen van onze scholen, met een minimale overhead, en een minimale benodigde reserve om nog precies in de veilige regionen te blijven. Dat lukt tot nu toe heel goed, en tot 2024 zal dat zo blijven.

Risico's

Stichting Klasse beschouwt risico's die zij loopt een aantal keren per jaar, waarna eventueel bijsturing plaatsvindt om de risico's te verkleinen. Op dit moment is de stand van de risico's als volgt:

1) Continuïteit kleine scholen

Impact: Orde grootte € 100.000 - € 300.000

Kans: 20%-40%

Binnen Stichting Klasse functioneert een aantal kleine scholen. Die scholen blijven bij voorkeur open. Als onverhoopt een besluit zou vallen om een school te sluiten, dan is er geld nodig voor de overplaatsing van medewerkers en voor de afschrijving van investeringen, voor zover die niet gebruikt kunnen worden op andere scholen van Stichting Klasse. Zolang de stichting niet te maken heeft met krimp van leerlingaantallen maar wel met vergrijzing van het personeelsbestand, is het bedrag nodig voor herplaatsing relatief laag, zo'n € 150.000. De materiële component zal ook die orde grootte zijn, samen minimaal € 100.000 en maximaal € 300.000.

2) **Ongedekte overschrijding van het bestuursformatieplan:**

Impact: € 100.000 - € 200.000

Kans: 40%-60%

Benadering risico: 3 FTE-overschrijding maal twaalf maanden is € 200.000

Toelichting: Het komt steeds minder vaak voor dat een ongedekte overschrijding voortdoet van de geplande personeelsbezetting (bestuursformatieplan). Toch kan er door een samenloop van omstandigheden gedurende een schooljaar een aantal medewerkers meer aanwezig is dan waar dekking voor is.

3) **Eigen risicodrager ziekteverzuim**

Impact: € 300.000 -€ 600.000

Kans: 20%-40%

Maximaal risico is een stijging van het ziekteverzuim naar het oude niveau van 7%. Om dit te voorkomen is het handhaven van een goed ziekteverzuimbeleid en het tijdig en op de juiste manier inzetten van de arbodienst van het grootste belang. Daarnaast wordt in de begroting uitgegaan van 4% ziekteverzuim en 2,5% vervanging. Niet alle ziekteverzuim wordt dus vervangen door externe tijdelijke medewerkers. Bij een stijging naar 7% ziekteverzuim en 6% vervanging zou Stichting Klasse een extra kostenpost hebben op jaarbasis van ongeveer € 600.000.

4) **Ongedekte overschrijding verbouwingen (V)SO de Ark en OBS Dick Bruna**

Impact: € 300.000 - € 500.000

Kans: 30%-50%

De projectbegrotingen van de verbouwing van (V)SO de Ark in Gouda en van de nieuwbouw van OBS Dick Bruna in Waddinxveen kunnen overschreden worden. De grootste -eventuele- overschrijdingen komen ten laste van de gemeenten Gouda en Waddinxveen. Kleinere overschrijdingen, bijvoorbeeld meerwerk door voortschrijdend inzicht bij Stichting Klasse, en de kleinere tegenvallers, zouden samen op kunnen lopen tot € 500.000.

Financiële buffer versus risico's

Het totaal aan maximale risico's, dus als alle risico's tegelijk in één jaar werkelijkheid worden in hun gemiddelde omvang, is € 1,2 miljoen. De financiële buffer is € 1,3 miljoen, zoals hierboven gesteld. Daarmee is de buffer toereikend om de risico's te dragen, en andersom vereisen de risico's een financiële buffer in de orde grootte van de huidige omvang.

Bijlage I: Evaluatie strategisch beleidsplan 2015-2020

Het strategisch beleidsplan 2015-2020 van Stichting Klasse kende vier pijlers. Bij elke van deze vier pijlers waren speerpunten benoemd. Gedurende de planperiode hebben de scholen gewerkt aan het realiseren van deze speerpunten. De evaluatie van deze planperiode is gebruikt als uitgangspunt bij de sessies ter voorbereiding op het strategisch plan 2020-2025, *Samen leren en dromen realiseren*. Hieronder staat voor elke pijler beschreven welke resultaten er zijn behaald.

I. Het verbeteren van de onderwijskwaliteit en het realiseren van onderwijsinnovatie

Er is in de periode 2015-2020 geïnvesteerd in gezamenlijke scholing *opbrengstgericht passend onderwijs* (OPO). Alle directeuren en intern begeleiders zijn geschoold in dit gedachtegoed en deze manier van werken is op alle scholen in 2019 gemeengoed. Nieuwe directeuren en intern begeleiders worden elk jaar geschoold om de kennis en kunde op dit gebied te waarborgen. Het gebruik van het systeem Leeruniek dat *opbrengstgericht passend onderwijs* ondersteunt, helpt intern begeleiders en leerkrachten om de onderwijsbehoeften van de school, de groepen en de individuele leerlingen inzichtelijk te maken. Op het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs is een slag geslagen naar meer opbrengstgericht werken aan de hand van de ontwikkelingsperspectieven.

De inzet van het leermiddel Snappet neemt een prominente plaats in onze manier van lesgeven. De inzet van Snappet is de afgelopen jaren onderwijsinhoudelijk steeds beter geworden. Er wordt door bovenschoolse Snappetcoaches ondersteuning geboden op alle scholen om onderwijskundig de beste keuzes te maken ten aanzien van de inzet van Snappet. Het is uitgegroeid van een digitaal werkboek naar een bewust ingezet leermiddel.

In 2014 is de wet passend onderwijs ingevoerd. Om passend onderwijs binnen Stichting Klasse handen en voeten te geven is het Team Ondersteuning Passend onderwijs (TOP) ingericht. Dit team, bestaande uit een coördinator, een onderwijsspecialist en een orthopedagoog, heeft de scholen ondersteund bij het versterken van de basisondersteuning op de scholen en bood ondersteuning bij de aanvraag en toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal (basis)onderwijs. Nu de basis op orde is en het samenwerkingsverband de aanvragen voor de toelaatbaarheidsverklaringen anders heeft georganiseerd, is TOP als aparte entiteit in 2019 opgeheven. De medewerkers hebben een positie gekregen in het speciaal onderwijs. Zij ondersteunen met hun expertise nog steeds de scholen bij het vormgeven van het onderwijs aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Daarnaast zijn er verschillende experts die extra ondersteuning bieden waar dat nodig is. Deze extra ondersteuning is gericht op het vergroten van de expertise van de leerkracht en het ondersteunen van de leerling. Tevens is er geld vrijgemaakt om te investeren in remedial teaching op de scholen.

Het techniekonderwijs heeft op veel scholen een impuls gekregen door de inzet van een specialist ontdekkend en onderzoekend leren. Het is onderdeel van het aanbod geworden op een groot deel van onze scholen. We zien nog kansen om dit verder te verdiepen in de komende jaren.

De doelstelling in het strategisch beleidskader 2015-2019 luidde: Aan het einde van de looptijd worden alle scholen van Klasse als "goed" beoordeeld door de inspectie van het onderwijs. Dit was een ambitieuze doelstelling. De onderwijskwaliteit heeft prioriteit gehad, het streven naar een goed oordeel van de onderwijsinspectie op zichzelf niet. Op dit moment zijn er twee excellente scholen, een goede school en twee scholen op weg naar het oordeel goed van de onderwijsinspectie. In 2017 is Klasse voor het bestuursgericht toezicht bezocht door de onderwijsinspectie. Als bestuur hebben wij het oordeel goed ontvangen. Er is toen ook besloten om onze eigen norm voor een goede school op te stellen, in plaats van uit te gaan van het oordeel van de onderwijsinspectie.

II. Het (ver)werven en behouden van goed geschoold en gemotiveerd personeel

Stichting Klasse ontwikkelt zich steeds verder als lerende organisatie. Er zijn verschillende netwerken die regelmatig bij elkaar komen om samen te leren, zoals het rekennetwerk en het netwerk Engels. Ook gezamenlijke scholing komt regelmatig voor. Voorbeelden hiervan zijn het opbrengstgericht passend onderwijstraject en gezamenlijke scholing van alle kleuterleerkrachten op het gebied van zicht op ontwikkeling.

Er is een intensieve samenwerking met de Hogeschool Leiden tot stand gekomen, waardoor zowel zij-instromers als stagiaires bij Klasse de kans krijgen zich te ontwikkelen tot startbekwame leerkrachten. Startende leerkrachten volgen gezamenlijk een intern traject, waarin zij samen leren en zich ontwikkelen naar basisbekwame leerkracht.

Klasse heeft ingezet op ontwikkelingsgericht personeelsbeleid. Medewerkers krijgen de kans om hun ambitie uit te spreken en waar te maken. Zo is er de afgelopen jaren ruimte gecreëerd voor verschillende specialisten. Deze specialisten ondersteunen scholen op hun vakgebied. Zij doen dit naast hun werk als leerkracht.

De website www.kiesvoorklasse.nl is specifiek ingericht voor de werving van nieuwe collega's. Geïnteresseerden kunnen hier de vacatures bekijken, solliciteren en in contact komen met medewerkers.

III. Het verhogen van het marktaandeel van openbaar onderwijs in de regio

De basis voor het verhogen van het marktaandeel is altijd de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast hebben de scholen van Klasse een onderscheidend profiel. Er is geïnvesteerd in ondersteuning vanuit bureau Sprekend om de visie van de scholen helder te maken en deze congruent naar buiten uit te dragen. Alle sites van de scholen van Klasse zijn op dezelfde aantrekkelijke manier vormgegeven. Ook de gebouwen zijn verbeterd. Er is groot onderhoud gepleegd en er is nieuwbouw gerealiseerd voor de Horizon, de Theo Thijssen en de Dick Bruna. Ook voor de Ark ligt nieuwbouw in het verschiet. De frisse uitstraling van de gebouwen draagt bij aan het positieve imago van de scholen.

IV. Het onderzoeken van mogelijkheden tot (strategische) samenwerking

Binnen het samenwerkingsverband Midden Holland is de afgelopen periode een betere relatie ontstaan, waardoor samenwerking tussen de besturen beter verloopt. Daarnaast is er een goede samenwerking met kinderopvangorganisatie Quadrant en wordt er gewerkt aan versteviging van de samenwerking met het voortgezet onderwijs.

In 2017 is Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers gestart. Een nieuwe school in de nieuwbouwwijk Westergouwe in Gouda. De school is een samenwerkingsschool waarbij drie onderwijsbesturen en een kinderopvangorganisatie samen verantwoordelijk zijn voor dit kindcentrum.

In 2019 is de samenwerking met de Pabo Leiden verstevigd, waardoor er nu ook stagiairs van de voltijdsopleiding bij Klasse hun stage kunnen lopen.

Bijlage II: Nevenactiviteiten leden college van bestuur en raad van toezicht 2019

I. Leden en nevenactiviteiten college van bestuur

[Redacted]

Geen nevenactiviteiten

[Redacted]

Nevenactiviteit:

- Lid raad van toezicht Kinderopvangorganisatie 2Samen

II. Leden en nevenactiviteiten raad van toezicht

[Redacted]

Partner bij Pafort & Partners

Nevenactiviteiten:

- Voorzitter raad van toezicht van Talent Primair, Stichting voor Basisonderwijs in de Gooi- en Vechtstreek
- Voorzitter visitatiecommissies bij Raeflex, visitatie-organisatie voor woningcorporaties
- Interim-toezichthouder bij Scolix
- Voorzitter Rekenkamercommissie gemeente Echt-Susteren

[Redacted]

Interim-manager/organisatieadviseur bij Rainmen

Geen nevenactiviteiten

[Redacted]

Stafmanager HR / lid Managementteam RVKO

Geen nevenactiviteiten

[Redacted]

Business Controller bij de gemeente Den Haag

Nevenactiviteiten:

- Voorzitter Raad van Toezicht van de Stichting Bibliotheek De Groene Venen
- Lid Raad van Tucht, Certified Public Controllersopleiding

[REDACTED]
Joop Pol, interim-management en organisatieverbetering

Nevenactiviteiten:

- Bestuurslid Stichting Regio Art Rijnmond

- [REDACTED]
- Bestuursvoorzitter van HBO Drechtsteden
 - Voorzitter van het college van bestuur ROC Da Vinci College Dordrecht

Nevenactiviteiten:

- Lid van de raad van toezicht van het Nationaal Onderwijsmuseum, tevens voorzitter van de auditcommissie
- Lid van de landelijke stuurgroep smart industrie 4.0 onder leiding van mevr. Dezentjé Hamming met de portefeuille skills strategie
- Voorzitter van het Gemeenschappelijk Besturenoverleg Onderwijs in Gorinchem en omstreken
- Voorzitter van de ICT-coöperatie Kien
- Voorzitter van de Coöperatie Leerpark
- Commissaris bij Opnieuw en co
- Voorzitter van Breedband Drechtsteden

Financieel jaarverslag 2019

Inhoud financieel jaarverslag

Balans per 31-12-2019	37
Staat van baten en lasten 2019	38
Kasstroomoverzicht 2019	39
Grondslagen	40
Toelichting behorende tot de balans	45
Niet uit de balans blijkende verplichtingen.....	52
Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten.....	53
Overzicht verbonden partijen	56
WNT Klasse indeling	57
WNT Topfunctionarissen.....	58
Ondertekening jaarrekening	59
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	60
Bestemming resultaat	63
Gebeurtenissen na balansdatum	64
Gegevens over de rechtspersoon.....	65
Bijlage I: Onderwijs subsidies Gemeente OAB 2019	66
Bijlage II: Uitsplitsing overige vorderingen, overige schulden en overige kosten.....	67

Balans per 31-12-2019

Stichting Klasse
(na voorgestelde resultaatbestemming)

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
ACTIVA		
Vaste activa		
1.1.2. Materiële vaste activa	<u>1.804.883</u>	<u>1.763.643</u>
	1.804.883	1.763.643
Vlottende activa		
1.2.2. Vorderingen	2.032.352	1.917.660
1.2.4. Liquide middelen	<u>3.771.625</u>	<u>3.430.765</u>
	5.803.977	5.348.425
TOTAAL ACTIVA	7.608.860	7.112.068
PASSIVA		
2.1. Eigen vermogen	2.635.753	1.959.426
2.2. Voorzieningen	2.307.621	2.412.896
2.4. Kortlopende schulden	2.665.486	2.739.746
TOTAAL PASSIVA	7.608.860	7.112.068

Staat van baten en lasten 2019

Stichting Klasse

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Baten			
3.1. Rijksbijdragen	21.624.196	20.698.316	20.437.086
3.2. Overige overheidsbijdragen	413.896	378.800	471.263
3.5. Overige baten	379.466	289.000	351.868
Totaal baten	22.417.558	21.366.116	21.260.217
Lasten			
4.1. Personeelslasten	18.223.651	18.051.819	17.725.621
4.2. Afschrijvingskosten	408.626	402.000	484.905
4.3. Huisvestingslasten	1.588.898	1.534.876	1.525.641
4.4. Overige lasten	1.516.602	1.373.421	1.597.359
Totaal lasten	21.737.777	21.362.116	21.333.526
Saldo baten en lasten	679.781	4.000	73.309-
6. Financiële baten en lasten	3.454-	4.000-	22.868
Nettoresultaat	676.327	-	50.441-

Kasstroomoverzicht 2019

Stichting Klasse

	2019 €	2018 €	
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten	679.781	73.310-	
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	408.626	484.905	zie 1.1.2.
- mutaties voorzieningen	105.275-	144.081	zie 2.2.
	<u>303.351</u>	<u>628.986</u>	
Veranderingen in vlottende middelen:			
- vorderingen	114.692-	89.493-	zie 1.2.2.
- schulden	74.260-	463.891	zie 2.4.
	<u>188.952-</u>	<u>374.398</u>	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	✔ 794.180	930.074	
Financiële baten en lasten	✔ 3.454-	22.868	zie 6.
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>790.726</u>	<u>952.942</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa	449.866-	522.534-	zie 1.1.2.
Ontvangen voor materiële vaste activa	-	-	
	<u>449.866-</u>	<u>522.534-</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>449.866-</u>	<u>522.534-</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie liquide middelen	340.860	430.408	
	Liquide middelen	Liquide middelen	
Stand liquide middelen ultimo jaar	3.771.625	3.430.765	
Stand liquide middelen aanvang jaar	<u>3.430.765</u>	<u>3.000.357</u>	
Toename in boekjaar 2019	<u>340.860</u>	<u>430.408</u>	

Grondslagen

Grondslagen van waardering voor activa en passiva

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is door het bestuur opgesteld op 14 mei 2019 en luidt in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Waardering van de activa en passiva

1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	Afschrijvings- termijn in maanden	Afschrijvings- percentage per jaar	Activerings- grens in €
Verbouwingen	120	10%	1.000
Meubilair	120	10%	1.000
Apparatuur	60	20%	1.000
ICT	36	33%	1.000
Servers	36	33%	1.000
Leermethodes	60	20%	1.000
Investeringen i.h.k.v. groot onderhoud	120	10%	1.000

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf waardevermindering. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of

vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Waardevermindering

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Schattingswijzigingen

Er zijn geen afschrijvingspercentages per categorie gewijzigd, de activeringsgrens is gelijk gebleven, en er hebben zich geen herwaarderingen voorgedaan.

1.5 Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.1 Eigen vermogen

Bestemmingsreserve

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door de stichting is aangebracht.

2.3 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd

tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans.

2.5 Kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Waardering van de baten en lasten

3 + 4 Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De rijksbijdrage OCW betreft de vergoeding voor personele- en exploitatiekosten toegerekend aan het verslagjaar.

Het resultaat van de exploitatie wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/zijn bepaald.

3.1 + 3.2 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

4.1 Personeelslasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Pensioenen

De instelling heeft de toegezegd-pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling. Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

4.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

4.4 Overige instellingslasten

Operationele leasing

Stichting Klasse heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

5. Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan die in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht. De meest actuele regelgeving met betrekking tot dit betreffende boekjaar is gehanteerd om de overzichten aangaande de bezoldiging topfunctionarissen samen te stellen.

Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafwaarde 01-01-2019	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin- deringen 01-01-2019	Boekwaarde 01-01-2019	Investeringen 2019	Afschrijvingen regulier 2019	Desinves- teringen 2019 aanschafwaarde	Desinves- teringen 2019 cum.afschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2019	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin- deringen 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019
1.1.2. Materiële vaste activa										
1.1.2.1. Gebouwen en terreinen	223.207	143.164	80.043	-	21.598	-	-	223.207	164.762	58.445
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	2.652.998	1.482.836	1.170.162	339.936	258.085	-	-	2.992.934	1.740.921	1.252.013
1.1.2.4. Andere vaste bedrjfsmiddelen	1.472.988	959.550	513.438	109.930	128.943	-	-	1.582.918	1.088.493	494.425
Totaal materiële vaste activa	4.349.193	2.585.550	1.763.643	449.866	408.626	-	-	4.799.059	2.994.176	1.804.883

De gehanteerde afschrijvingspercentages variëren van 5% tot 33,3%. Voor een verdere uiteenzetting van de afschrijvingspercentages verwijzen wij u naar de waarderingsgrondslagen.

Toelichting behorende tot de balans
Stichting Klasse

31-12-2019

31-12-2018

1.2.2. Vorderingen

Alle vorderingen, met uitzondering van de hieronder genoemde handelsvorderingen, hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

1.2.2.01. Debiteuren algemeen	126.650	44.169
1.2.2.02. Vorderingen op OCW / EZ	1.163.605	1.051.350
1.2.2.03. Vorderingen op gemeenten en GR's	160.383	256.412
1.2.2.06. Vorderingen op personeel	2.435	1.378
1.2.2.07. Vorderingen (ouders van) leerlingen	17.233	8.125
1.2.2.10. Overige vorderingen *)	185.298	120.651
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	393.904	458.906
1.2.2.15. Overlopende activa overige	4.235	4.685
1.2.2.16. Voorziening oninbaarheid	21.391-	28.016-
	2.032.352	1.917.660
Totaal vorderingen	2.032.352	1.917.660

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2019	2018
Stand per 1 januari	28.016	-
Dotatie	-	28.016
Onttrekking	6.625-	-
Vrijval	-	-
Stand per 31 december	21.391	28.016

* Voor een nadere uiteenzetting van de overige vorderingen opgenomen onder 1.2.2.10 verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage aan het eind van dit document

31-12-2019

31-12-2018

1.2.4. Liquide middelen

1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	3.771.625	3.430.765
	3.771.625	3.430.765
Totaal liquide middelen	3.771.625	3.430.765

De liquide middelen staan allen ter vrije beschikking per 31 december 2019

	Stand per 01-01-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
2.1. Eigen vermogen				
Algemene reserve/bestemmingsreserve				
2.1.1.1. Algemene reserve	1.959.426	26.327	-	1.985.753
2.1.1.2. Bestemmingsreserves publiek	-	650.000	-	650.000
Totaal eigen vermogen	1.959.426	676.327	-	2.635.753

	Stand per 01-01-2019	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand per 31-12-2019
2.2. Voorzieningen					
2.2.1. Personeelsvoorzieningen					
<i>Duurzame inzetbaarheid</i>	-	19.305	-	-	19.305
<i>Jubileumgratificaties *</i>	468.812	16.934	23.803	106.629	355.314
<i>Eigen risico drager Vervangingsfonds **</i>	193.584	204.630	110.812	55.258	232.144
<i>Overige</i>	-	-	-	-	-
Totaal personeelsvoorzieningen	662.396	240.869	134.615	161.887	606.763
2.2.3. Voorziening Groot onderhoud					
<i>Voorziening Groot Onderhoud (VGO)</i>	1.750.500	400.000	449.642	-	1.700.858
Totaal voorzieningen	2.412.896	640.869	584.257	161.887	2.307.621

Voorzieningen	Kortlopende deel < 1 jaar	Middellange deel > 1 jaar	Langlopende deel > 5 jaar
2.2.1. Personeelsvoorzieningen	210.686	166.450	229.627
2.2.3. Voorz. Groot onderhoud	480.180	294.550	926.128
	690.866	461.000	1.155.755

* Jubileumgratificaties: berekend met een discontovoet van 1%, een gemiddelde pensioenleeftijd van 68 jaar, en een samengestelde blijfkans van 95%; dit is een schattingswijziging t.o.v. ultimo 2018 (97%) en heeft een vrijval van € 106.629 tot gevolg gehad.

** Eigen risico drager Vervangingsfonds: Per 1-1-2016 is Stg. Klasse eigen risico drager, en treft om die reden een voorziening ter grootte van alle toekomstige loonkosten van ongeneeslijk geachte langdurig zieken

31-12-2019

31-12-2018

2.4. Kortlopende schulden

2.4.06. Schulden aan gemeenten en GRn	126.463	252.813
2.4.07. Vooruit gefactureerde termijn projecten	63.894	70.521
2.4.08. Crediteuren	182.355	244.015
2.4.09. Belastingen en premies sociale verzekeringen	708.394	716.013
2.4.10. Pensioenen	239.502	283.835
2.4.12. Overige kortlopende schulden *)	177.458	256.561
2.4.14. Vooruit ontvangen subsidies OCW / EZ	594.562	334.658
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	572.858	532.217
2.4.19. Overige overlopende passiva	-	49.113
Totaal kortlopende schulden	<u>2.665.486</u>	<u>2.739.746</u>

* Voor een nadere uiteenzetting van de overige kortlopende schulden opgenomen onder 2.4.12. verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage aan het eind van dit document.

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar.

De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Overzicht vorderingen op OCW

toelichting op post 1.2.2.02

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	5/12 van toewijzing	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum				
Personele bekostiging regulier 2019/2020						
Gespecificeerd per BRINnummer:						
10CR	984642-02	20-11-2019	470.865	162.684	196.194	33.510
11OC	985035-02	20-11-2019	617.376	213.304	257.240	43.937
15AN	985703-02	20-11-2019	915.410	316.274	381.421	65.147
15XO	986041-02	20-11-2019	1.824.260	630.282	760.108	129.827
16GW	967869-02	20-11-2019	1.152.935	398.339	480.390	82.051
18IX	987253-02	20-11-2019	292.487	101.054	121.870	20.815
18JF	987276-02	20-11-2019	1.628.355	562.597	678.481	115.885
18OA	987198-02	20-11-2019	769.914	266.005	320.798	54.792
19XZ	969136-02	20-11-2019	946.776	327.111	394.490	67.379
21QK	987695-02	20-11-2019	1.119.665	386.844	466.527	79.683
22KD	987627-02	20-11-2019	649.294	224.331	270.539	46.208
24ZC	988040-02	20-11-2019	748.999	258.779	312.083	53.304
subtotaal			11.136.337	3.847.604	4.640.140	792.536
Bekostiging zware ondersteuning personeel 2019/2020						
19XZ	968232-02	20-11-2019	1.777.064	613.976	740.443	126.468
subtotaal			1.777.064	613.976	740.443	126.468
Onderwijsachterstandenbeleid 2019/2020						
10CR	990714-03	20-11-2019	25.667	8.868	10.694	1.827
11OC	990841-03	20-11-2019	184.194	63.639	76.748	13.108
15AN	991397-04	20-11-2019	511.348	176.671	213.062	36.391
15XO	991688-03	20-11-2019	387.918	134.026	161.632	27.607
18OA	991653-03	20-11-2019	15.098	5.216	6.291	1.074
22KD	992714-03	20-11-2019	59.536	20.570	24.807	4.237
subtotaal			1.183.761	408.989	493.234	84.244
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	deel 2019	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
Personele bekostiging groei 2019-2020, peildata 1-10-2019, 1-11-2019 en 1-12-2019						
41527	1045328-01	21-1-2020	327.702	0	98.311	98.311
41527	1045339-01	21-1-2020	86.446	0	19.210	19.210
41527	1045633-01	20-2-2020	76.840	0	9.605	9.605
subtotaal			490.988	0	127.126	127.126
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	2/3 van toewijzing	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
Bijzondere bekostiging asielzoekers- en/of overige vreemdelingenkinderen 2019-2020 periode 2019-11 t/m 2020-01						
11OC	1047651-01	20-2-2020	14.085	0	9.390	9.390
15AN	1047842-01	20-2-2020	26.919	0	17.946	17.946
subtotaal			41.004	0	27.336	27.336
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	2/3 van toewijzing	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
Bijzondere bekostiging 2e jaars asielzoekerskinderen 2018-2019 periode 2018-11 t/m 2019-01						
11OC	1047484-01	20-2-2020	4.999	0	3.332	3.332
15AN	1047279-01	20-2-2020	3.845	0	2.563	2.563
subtotaal			8.844	0	5.896	5.896
Eindbalans 2019		Totaal	14.637.997	4.870.569	6.034.175	1.163.605

Overzicht schulden aan OCW

toelichting op post 2.4.14

Omschrijving	Toewijzing		EUR	EUR	EUR	Geschatte schuld aan OCW ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum				
Door DUO nog te verrekenen uitkeringskosten ("eigen wachtgelders", "negatief getoetsten"):						
alle scholen onder bevoegd gezag 41527						0
subtotaal			0	0	0	0
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geschat teveel ontvangen	Geschatte schuld aan OCW ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum				
Bijzondere bekostiging leerlingen met een ernstige meervoudige beperking						
BRINnummer 19XZ schooljaar 2015/2016	720987-1	20-11-2015	72.405	72.405	46.259	46.259
BRINnummer 19XZ schooljaar 2016/2017	784632-1	22-11-2016	103.061	103.061	74.953	74.953
subtotaal			175.466	175.466	121.212	121.212
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	5/12 van toewijzing	Vooruitontvangen in 2019 m.b.t. 2020
	Kenmerk	Datum				
Prestatiebox 2019/2020						
	10CR	978011-02	20-11-2019	22.201	10.079	829
	11OC	978506-02	20-11-2019	31.435	14.272	1.174
	15AN	980067-02	20-11-2019	47.349	21.497	1.768
	15XO	980077-02	20-11-2019	96.860	43.974	3.616
	16GW	967547-02	20-11-2019	25.345	11.506	946
	18IX	980621-02	20-11-2019	11.985	5.441	447
	18JF	980630-02	20-11-2019	96.467	43.796	3.601
	18OA	980437-02	20-11-2019	42.045	19.088	1.570
	19XZ	967339-02	20-11-2019	27.506	12.488	1.027
	21QK	981385-02	20-11-2019	60.906	27.651	2.274
	22KD	981289-02	20-11-2019	32.810	14.896	1.225
	24ZC	981025-02	20-11-2019	44.402	20.159	1.658
subtotaal				539.310	244.847	20.134
Eindbalans 2019			Totaal	714.776	420.313	141.346

Overzicht geormeerde subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G, onderdeel G1)

Omschrijving	Toewijzing	Datum	Bedrag van de toewijzing		Ontvangen t/m vorig verslagjaar		Lasten t/m vorig verslagjaar		Stand begin verslagjaar		Ontvangt in verslagjaar		Lasten in verslagjaar		Vrijval niet besteed in verslagjaar		Stand ultimo verslagjaar		Prestatie afgerond?		
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Subsidie vrijroosteren leraren t.b.v. coaching 17-19	Kenmerk VRL17029	05-11-2017	290.000	205.417	205.417	205.417	0	84.583	128.758	-44.175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 181X 2018/2019	929089-01	20-09-2018	12.093	12.093	12.093	12.093	6.884	0	6.327	557	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 181F 2018/2019	929104-01	20-09-2018	7.369	7.369	7.369	7.369	3.116	0	5.659	-2.543	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 19XZ 2018/2019	929382-01	20-09-2018	10.726	10.726	10.726	10.726	6.962	0	5.955	1.007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 19XZ 2018/2019	930854-01	22-10-2018	10.132	10.132	10.132	10.132	10.132	0	9.718	414	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 22KD 2018/2019	928984-01	20-09-2018	4.837	4.837	4.837	4.837	2.779	0	3.979	-1.921	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 21OK 2019/2020	1007362-01	23-07-2019	12.093	0	0	0	12.093	0	6.274	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Subsidie zij-instroom 11OC 2017-2019	887656-01	21-11-2017	20.000	20.000	20.000	20.000	6.975	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Subsidie zij-instroom 181F 2017-2019	865487-01	19-12-2017	20.000	20.000	20.000	20.000	9.696	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Subsidie zij-instroom 15XO 2019-2021	1027372-01	19-12-2019	20.000	0	0	0	20.000	0	7.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Subsidie zij-instroom 18OA 2019-2021	1027433-01	19-12-2019	20.000	0	0	0	20.000	0	7.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Curriculum ontwikkeling 15AN 2018-2019	CURPOVO170510	21-02-2019	19.770	10.527	10.527	8.062	2.465	9.243	11.708	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Teambeurs 181F 2018-2021	TEAM18005	17-06-2019	151.167	95.925	95.925	68.074	27.851	55.242	48.928	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Teambeurs 19XZ 2018-2021	TEAM18006	05-02-2019	168.564	106.479	106.479	56.145	50.334	62.085	72.930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Teambeurs 19XZ 2019-2022	TEAM19004	07-10-2019	198.459	0	0	0	198.459	0	52.421	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Teambeurs 41527 2019-2022	TEAM19010	07-10-2019	181.775	0	0	0	181.775	0	50.479	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Vervanging schoolleiders 181F 2018-2020	TV/S18033	02-08-2018	31.360	15.680	15.680	3.218	12.462	15.680	9.423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Vervanging schoolleiders 181F 2018-2020	TV/S18034	02-08-2018	31.360	15.680	15.680	3.218	12.462	15.680	9.423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Vervanging schoolleiders 19XZ 2018-2020	TV/S18043	28-08-2018	33.920	16.960	16.960	6.394	10.566	16.960	11.226	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee
Herintreders 41527 2019-2020	THPO19022	12-09-2019	2.500	0	0	0	2.500	0	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja
Totaal			1.246.125	551.825	551.825	386.643	165.182	694.300	452.926	-46.660	453.216	453.216	453.216	453.216	453.216	453.216	453.216	453.216	453.216	453.216	

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Stichting Klasse heeft een contract met het administratiekantoor Mercedes, dat is ingegaan op 1 januari 2014 en een oorspronkelijke looptijd had van 2 jaar. Hieraan gekoppeld zijn een aantal subcontracten waarvan de looptijd gelijk is aan het basiscontract. De verplichting bedraagt ongeveer € 70.000 per jaar. Het te berekenen bedrag is voor een deel opgesteld uit variabele kosten. Dit contract wordt jaarlijks automatisch verlengd.

Het bestuurskantoor van de stichting is gehuisvest in een apart kantoorgebouw waarvoor een huurcontract is afgesloten per 1-1-2014 met een looptijd van 3 jaar. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 28.000. Dit contract wordt telkens automatisch met 1 jaar verlengd.

<u>Verplichtingen</u>	<u>Resterende looptijd</u>	<u>1 jaar</u>	<u>1 -5 jaar</u>	<u>> 5 jaar</u>
Merces contract software administratie	2020	70.000		
Leene contract huur bestuurskantoor	2020	28.000		
Energie contract elektra	2020	70.000		
Energie contract gas	2020-2021	130.000	130.000	
Schoonmaakcontract (opzegtermijn 6 mnd)	t/m 01-07-2020	155.000		
TOTAAL		453.000	130.000	0

Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten

	2019	Begroting 2019	2018
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1. Rijksbijdrage OCW	19.786.134	19.027.602	18.591.171
Totaal Rijksbijdrage OCW	19.786.134	19.027.602	18.591.171
3.1.2.1. Overige subsidies OCW			
- Geoordeelde OCW subsidies	403.766	412.588	445.377
- Niet-geoordeelde OCW subsidies	530.282	531.126	564.867
- Toerekening investeringssubsidies OCW	-	-	-
Totaal overige subsidies OCW	934.048	943.714	1.010.244
3.1.3.3. Ontv. doorbetalingen Samenwerkingsverbanden	904.014	727.000	835.671
Totaal Rijksbijdragen OCW	<u>21.624.196</u>	<u>20.698.316</u>	<u>20.437.086</u>
3.2. Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden			
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	413.896	378.800	465.947
3.2.2.3. Overige overheden	-	-	5.316
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>413.896</u>	<u>378.800</u>	<u>471.263</u>
3.5. Overige baten			
3.5.01. Opbrengst verhuur	98.603	103.000	104.603
3.5.02. Detachering personeel	116.539	20.000	26.632
3.5.04. Sponsoring	-	1.000	-
3.5.05. Ouderbijdragen	24.399	15.000	25.396
3.5.10. Overige	139.925	150.000	195.237
Totaal overige baten	<u>379.466</u>	<u>289.000</u>	<u>351.868</u>

2019

Begroting 2019

2018

4. Lasten

4.1. Personele lasten

4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

4.1.1.1. Lonen en salarissen	12.939.772	17.070.179	12.590.745
4.1.1.2. Sociale lasten	1.742.343	-	1.687.433
4.1.1.3. Premies Participatiefonds	484.415	-	570.046
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds	26.642	-	23.878
4.1.1.5. Pensioenlasten	1.980.784	-	1.785.716

Totaal lonen en salarissen 17.173.956 17.070.179 16.657.818

4.1.2. Overige personele lasten

4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	3.890	78.000	128.075
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	382.525	400.000	472.431
4.1.2.3. Overige	724.895 *)	603.640	616.283

Totaal overige personele lasten 1.111.310 1.081.640 1.216.789

4.1.3. Af: Ontvangen vergoedingen

4.1.3.3. Overige uitkeringen, die de personeelslasten verminderen	61.615-	100.000-	148.986-
---	---------	----------	----------

Totaal personele lasten 18.223.651 18.051.819 17.725.621

Per 31-12-2019 waren er 256 FTE in dienst (2018: 242 FTE), en in buitenland geen medewerkers werkzaam

4.2. Afschrijvingskosten

4.2.2. Afschrijvingskosten Materiële vaste activa

4.2.2.1 Afschrijvingen gebouwen en terreinen	21.598	22.000	21.598
4.2.2.2 Afschrijvingen inventaris en apparatuur	258.085	235.000	232.884
4.2.2.3 Afschrijvingen andere vaste bedrijfsmiddelen	128.943	145.000	133.287
4.2.2.0 Afschrijvingen correctie	-	-	97.136

Totaal afschrijvingen materiële vaste activa (inclusief desinvesteringen 2018) 408.626 402.000 484.905

Totaal afschrijvingen 408.626 402.000 484.905

4.3. Huisvestingslasten

4.3.1. Huurlasten	147.805	144.876	152.205
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	171.771	130.000	130.014
4.3.4. Energie en water	256.850	250.000	236.968
4.3.5. Schoonmaakkosten	473.463	475.000	474.614
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	93.245	80.000	89.618
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud	400.000	400.000	400.000
4.3.8. Overige huisvestingslasten	45.764 *)	55.000	42.222
Totaal huisvestingslasten	1.588.898	1.534.876	1.525.641

	2019	Begroting 2019	2018
4.4. Overige instellingslasten			
4.4.1. Administratie- en beheerslasten			
- Administratie	148.557	120.000	120.600
- Accountant	21.498	22.000	24.473
- Abonnementen	23.687	30.000	22.835
- Telefoon	17.632	15.000	13.882
- Kopieer en drukwerkkosten	93.936	85.000	99.261
- Overige kosten	99.509	128.000	159.496
Totaal administratie- en beheerslasten	404.819	400.000	440.547
4.4.2. Inventaris en apparatuur			
- Onderhoud / kleine aanschaffingen	241.871	233.218	283.621
Totaal inventaris en apparatuur	241.871	233.218	283.621
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen			
- Leermiddelen	599.395	500.000	608.328
- Activiteiten	82.376	80.000	74.291
- Culturele vorming	50.120	50.000	46.594
- Overige kosten	15.913	10.000	13.478
Totaal leer- en hulpmiddelen	747.804	640.000	742.691
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen			
	-	5.000	28.016
4.4.5. Overige			
- MR/OR	4.193	10.000	5.426
- Raad van Toezicht	31.122	35.000	27.757
- Overige lasten	86.793	50.203	69.301
Totaal overige	122.108	95.203	102.484
Totaal overige instellingslasten	1.516.602	1.373.421	1.597.359

* Voor een nadere uiteenzetting van de overige kosten opgenomen onder 4.1.2.3, 4.3.8, 4.4.1 en 4.4.5 verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage aan het eind van dit document

In het boekjaar zijn de volgende bedragen, inclusief BTW, aan accountantshonoraria voor Horlings ten laste van het resultaat gebracht:

Accountantskosten	21.498	22.000	24.473
-------------------	--------	--------	--------

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

In de accountantskosten is een bedrag van € 0,- euro opgenomen voor advieswerkzaamheden (2018: € 0,-) en een bedrag van € 0 voor andere controlewerkzaamheden (2018: € 0)

	2019	Begroting 2019	2018
5. Financiële baten en lasten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	634	-	26.992
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	4.088-	4.000-	4.124-
Totaal financiële baten en lasten	3.454-	4.000-	22.868

Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2019 EUR	Resultaat jaar 2019 EUR	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie %
------	-----------------	------------------	-------------------	----------------------------------	----------------------------	------------------------	---------------	-------------------

Stichting Klasse is niet verbonden aan partijen.

WNT Klasse indeling

	01-01-2019 t/m
	31-12-2019
EUR Bedragen: x 1	Enkelvoudig Realisatie
Complexiteitspunten	
<i>Complexiteitspunten gemiddelde totale baten</i>	4
<i>Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten</i>	3
<i>Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren</i>	4
<i>Totaal aantal complexiteitspunten</i>	11
<i>Bezoldigingsklasse</i>	D
<i>Bezoldigingsmaximum</i>	152.000
<i>Afwijkende bezoldigingsklasse</i>	Niet van toepassing
<i>Afwijkend bezoldigingsmaximum</i>	Niet van toepassing
<i>Toelichting op de WNT</i>	
<i>Bezoldigingsmaximum voorzitter Raad van Toezicht</i>	22.800
<i>Bezoldigingsmaximum overige leden Raad van Toezicht</i>	15.200

WNT Topfunctionarissen

WNT Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand: Specificatie EUR Bedragen: x 1														
Volgnr.	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Omvang dienstverband (fte)	Dienstbetrekking?	Maximale bezoldiging	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Bezoldiging	Onversch. betaald en niet terugontv. bedrag	Totaal van bezoldiging	Motivatie van overschrijding	Toelichting vordering onversch. betaling
1	F. Tigges	voorzitter CvB	01-01-2019	31-12-2019	1,000	Ja	152.000	111.251	19.509	130.760	0	130.760	n.v.t.	n.v.t.
2	C.C. Wieman	lid CvB	01-01-2019	31-12-2019	1,000	Ja	152.000	84.894	14.902	99.796	0	99.796	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand, voorgaande periode: Specificatie EUR Bedragen: x 1														
Volgnr.	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Omvang dienstverband (fte)	Dienstbetrekking?	Maximale bezoldiging	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Bezoldiging	Onversch. betaald en niet terugontv. bedrag	Totaal van bezoldiging	Motivatie van overschrijding	Toelichting vordering onversch. betaling
1	F. Tigges	voorzitter CvB	01-01-2018	31-12-2018	1,000	Ja	146.000	107.517	17.754	125.271	0	125.271	n.v.t.	n.v.t.
2	C.C. Wieman	lid CvB	01-01-2018	31-12-2018	1,000	Ja	146.000	80.953	12.634	93.587	0	93.587	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in periode tot en met de 12e maand: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Geen specificaties

Bezoldiging van toezichhoudende topfunctionarissen: Specificatie EUR Bedragen: x 1													
Volgnr.	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Totaal van bezoldiging	Maximale bezoldiging	Onversch. bet. en niet terugontv. bedrag	Motivatie van overschrijding	Toelichting vordering onversch. betaling				
1	M.E.C. Leyte-Smeets	Lid	01-01-2019	31-12-2019	4.000	15.200	0	n.v.t.	n.v.t.				
2	M.P. Angenent	Voorzitter	01-01-2019	31-12-2019	6.000	22.800	0	n.v.t.	n.v.t.				
3	B. Zoodsma	Lid	01-01-2019	31-12-2019	4.000	15.200	0	n.v.t.	n.v.t.				
4	J. Pol	Lid	01-01-2019	31-08-2019	2.667	10.120	0	n.v.t.	n.v.t.				
5	J.J. Kraeima	Lid	01-01-2019	31-12-2019	4.000	15.200	0	n.v.t.	n.v.t.				
6	P.H.J. Vrancken	Lid	01-09-2019	31-12-2019	1.333	5.081	0	n.v.t.	n.v.t.				

Bezoldiging van toezichhoudende topfunctionarissen voorgaande periode: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Volgnr.	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Totaal van bezoldiging	Maximale bezoldiging
1	M.E.C. Leyte-Smeets	Lid	01-01-2018	31-12-2018	4.000	14.600
2	M.P. Angenent	Voorzitter	01-01-2018	31-12-2018	6.000	21.900
3	B. Zoodsma	Lid	01-01-2018	31-12-2018	4.000	14.600
4	J. Pol	Lid	01-01-2018	31-12-2018	4.000	14.600
5	J.J. Kraeima	Lid	01-01-2018	31-12-2018	4.000	14.600

Topfunctionarissen en degenen die nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder, specificatie

Geen specificaties

Totale bezoldiging van een topfunctionaris alsmede degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Geen specificaties

Totale bezoldiging van een topfunctionaris alsmede degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt voorgaande periode: Specificatie

Geen specificaties

Bezoldiging van niet toezichhoudende topfunctionarissen die reeds dienstbetrekking hebben bij andere WNT-instelling: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Geen specificaties

Bezoldiging van niet toezichhoudende topfunctionarissen die reeds dienstbetrekking hebben bij andere WNT-instelling voorgaande periode: Specificatie

Geen specificaties

Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Geen specificaties

Toelichtingen op de bezoldiging van topfunctionarissen

Toelichting op de bezoldiging van topfunctionarissen: Geen

Ondertekening jaarrekening

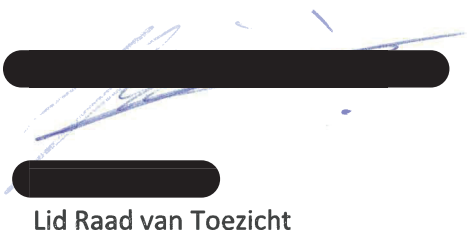
Gouda, 14 mei 2020,

[Redacted]
[Redacted]
Voorzitter College van Bestuur

[Redacted]
[Redacted]
Lid College van Bestuur

[Redacted]
[Redacted]
Voorzitter Raad van Toezicht

[Redacted]
[Redacted]
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

[Redacted]
[Redacted]
Lid Raad van Toezicht

[Redacted]
[Redacted]
Lid Raad van Toezicht

[Redacted]
[Redacted]
Lid Raad van Toezicht

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van toezicht en het college van bestuur voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die

gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijs-accountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 18 juni 2020

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Registeraccountant

Bestemming resultaat

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het resultaat over 2019 wordt als volgt verdeeld:

Resultaat exploitatie 2019:	<u>676.327</u>
Resultaatverdeling :	
Algemene reserve:	26.327
Bestemmingsreserve eenm. uitk. personeel februari 2020:	650.000
	<u>676.327</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na de balansdatum voorgedaan, die invloed hebben op de jaarrekening 2019 en/of de continuïteit van Stichting Klasse.

Gegevens over de rechtspersoon

Naam en adres instelling: Stichting Klasse

████████████████████
2 ██████████

Telefoon: 0 ██████████

Bestuursnummer: 41527

BRIN-nummers: 10CR/11OC/15AN/15XO/16GW/18IX/18JF/18OA/19XZ/21QK/22KD/24ZC

Contactpersoon voor het Stichting Klasse

Jaarverslag: ████████████████████
████████████████████

Telefoon: ██████████

Email: info@stichtingklasse.nl

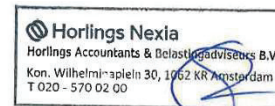
Bijlage I: Onderwijssubsidies Gemeente OAB 2019

Onderdeel van post 3.2.2.2. in de jaarrekening

Subsidiegever	Kenmerk Substant	Datum	BRIN	School	Subsidie	Tijdvak	Verantw. Loonkosten	Verantw. Mat.kosten	Totaal verantw.	Ontvangen subsidie	Eerder verantw.	Restant Subsidie
Gem. Gouda	1185173	04-12-2018	15AN	Wereldwijs	Schakelklas	2019	87.210,94	0,00	87.210,94	81.110,00	0,00	0,00
Gem. Gouda	1183379	04-12-2018	15AN3	Vindingrijk	Schakelklas	2019	54.578,18	0,00	54.578,18	42.730,00	0,00	0,00
Gem. Gouda	1181373	04-12-2018	15XO	Kas	Schakelklas	2019	84.356,09	0,00	84.356,09	81.110,00	0,00	0,00
			Totaal				226.145,21	0,00	226.145,21	204.950,00	0,00	0,00

Toelichting:

Alle verantwoorde loonkosten en materiele kosten zijn besteed conform de subsidiebeschikkingen

Bijlage II: Uitsplitsing overige vorderingen, overige schulden en overige kosten

1.2.2.10 Overige vorderingen

Omschrijving	2019	2018
Rente	-	26.774
Uitkering verzekeraar WGA uitkeringen	14.917	5.188
Doorberekeningen huisvesting	62.505	35.056
RC met De 4 Windstreken	32.783	32.783
RC met De Groeiling	-	-
Nog te ontvangen subsidies (privaat)	-	18.000
UWV evt. transitievergoedingen zieken	75.093	-
Betaalde borg	-	2.850
Totaal	185.298	120.651

2.4.12 Overige kortlopende schulden

Omschrijving	2019	2018
Salarissen	5.778	2.262
Accountantskosten	17.357	17.551
Diverse crediteurenfacturen overlopend	40.324	88.719
Overige schulden	45.560	27.250
Tussenschoolse opvang	14.421	29.111
Ouderraad	7.505	6.029
Nog te besteden giften	13.576	-
RC met De 4 Windstreken	4.041	42.819
RC met De Groeiling	4.041	42.819
RC met De Groeiling en De 4 Windstreken	24.855	-
Totaal	177.458	256.561

4.1.2.3. Overige personele lasten

Omschrijving	2019	2018
Scholingskosten	422.313	370.658
Arbodienst	73.479	69.127
Kantinekosten	60.471	57.882
Reis- en verblijfkosten	38.499	36.677
Jubilea	22.478	10.677
Overige personeelskosten	107.655	71.262
Totaal	724.895	616.283

4.3.8. Overige huisvestingslasten

Omschrijving	2019	2018
Onderhoudsbeheer		
Afvoer afval	34.422	32.069
Beveiliging	5.498	6.529
Overige huisvestingslasten (o.a. verhuiskosten)	5.844	3.624
Totaal	45.764	42.222

4.4.1 Overige administratie- en beheerslasten

Omschrijving	2019	2018
Juridische kosten en overige dienstverlening	20.410	17.176
Contributie besturenorganisatie	13.307	11.983
Kantoorbenodigdheden	3.577	3.566
Portiekosten	2.626	4.079
Verzekeringen	7.491	7.570
PR	46.681	111.660
Representatiekosten	5.417	3.462
Totaal	99.509	159.496

4.4.5. Overige lasten

Omschrijving	2019	2018
Kosten aanbesteding	3.550	1.993
Overdracht MI Ontdekkingsreizigers	50.000	29.543
Afhandeling claims	-	4.000
kosten MFA's	2.121	1.989
Kerstattentie	19.340	20.709
Kosten Studiedag	4.193	10.794
Kosten ingekochte ondersteuning leerlingen	3.600	-
Overige kosten	11.089	272
Totaal	86.793	69.301